

ბუღალტრული აღრიცხვის,
ანგარიშგებისა და აუდიტის
ზემოქმედების სამსახური

მმართველობის ანგარიშგების სახელმძღვანელო

ბეჭდის აღმოჩენის, ანგარიშგებისა და
აუდიტის ზემოქმედების სამსახური
(SARAS)

თებერვალი
2018

სარჩევი

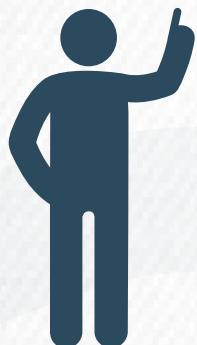
შესავალი.....	4
მმართველობის ანგარიშგების მიზანი და შინაარსი.....	5
ინფორმაციის განთავსება.....	6
ურთიერთმითობებები.....	7
მანიშნებლები	7
არსებითობა.....	8
ინფორმაციის მიწოდება	9
მმართველობის ანგარიშგების კომპონენტები.....	13
საქმიანობის მიმოხილვა.....	13
სუბიექტის განვითარების გეგმები.....	15
ინფორმაცია სუბიექტის ფილიალების საქმიანობის შესახებ.....	15
კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა.....	15
საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები.....	16
სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა.....	19
დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ.....	19
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები.....	20
კორპორაციული მართვის ანგარიშგება.....	22
კორპორაციული მართვის კოდექსის და პრაქტიკის მიმოხილვა.....	22
გადახვევები კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებიდან	24
ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული შიდა	
კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვა.....	25
აქციონერთა და აქციონერთა საერთო კრების უფლებების და მათი	
განხორციელების წესების მიმოხილვა.....	25
მმართველობითი ორგანოს და სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობისა და	
ფუნქციონირების მიმოხილვა.....	26
მმართველობითი ორგანოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიმართ გამოყენებული	
დივერსიფიკაციის პოლიტიკის მიმოხილვა.....	26
საგალდებულო სატენდერო შეთავაზების შემთხვევაში აუცილებელი ინფორმაციის მიმოხილვა.....	27
არაფინანსური ანგარიშგება.....	27
არაფინანსური საკითხები	28
სუბიექტის ბიზნესმოდელის მიმოხილვა	33
სუბიექტის საქმიანობის რისკების ანალიზი.....	34
საქმიანობის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები.....	35
გამოყენებული პოლიტიკების აღწერა.....	36
ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირები.	39
ლექსიკონი.....	40

შესავალი

2016 წლის 8 ივნისს საქართველოს პარლამენტმა "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონი (შემდგომ - კანონი) მიიღო, რომლის მიზანს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის მარეგულირებელი ჩარჩოს შექმნა და "ერთის მხრივ, საქართველოსა და მეორეს მხრივ, ევროკავშირს და ევროპის ატომური ენერგიის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის "ასოცირების შესახებ შეთანხმებით გათვალისწინებულ ევროკავშირის აქტებთან დაახლოება წარმოადგენს. კანონმა მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე ახალი სამართლებრივი მოთხოვნები შემოიღო. კანონის მოთხოვნები ანგარიშგებების წარდგენასთან დაკავშირებით საზოგადოებრივი დაინტერესების პირებმა (შემდგომ - სდპ) და პირველი და მეორე კატეგორიების საწარმოებმა 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდისთვის და შემდგომ პერიოდებში უნდა შეასრულონ, ხოლო თუ სუბიექტის საანგარიშგებო პერიოდი არ ემთხვევა კალენდარულ წელს - იმ საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომელიც 2017 წლის 31 დეკემბრის შემდგომი თარიღისთვის სრულდება. კანონით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულებაზე, მათ შორის, სუბიექტების მიერ წარდგენილი ანგარიშგებების კანონთან შესაბამისობაზე ზედამხედველობას ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური (შემდგომ - სამსახური) ახორციელებს. გამომდინარე იქიდან, რომ მმართველობის ანგარიშგება ქართული

ბიზნეს სექტორისთვის სიახლეს წარმოადგენს, სამსახურმა შეიმუშავა "სახელმძღვანელო მმართველობის ანგარიშგების შესახებ" (შემდგომ - სახელმძღვანელო), რომელიც სუბიექტებისთვის მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესის გამარტივებასა და სათანადო ფორმით წარმოდგენას ისახავს მიზნად. სახელმძღვანელო მოქნილი, ფართო გამოყენების, სარეკომენდაციო ხასიათის დოკუმენტია, რომელიც მიმდინარე საუკეთესო პრაქტიკასა და უახლეს საერთაშორისო განვითარებებს ითვალისწინებს და არ წარმოშობს ახალ სამართლებრივ ვალდებულებებს. სახელმძღვანელო ძირითად პრინციპებს ადგენს, რომელთა დაცვაც საწარმოთა ანგარიშგებების შესადარისობას უზრუნველყოფს. ამავე დროს, სახელმძღვანელო არ ზღუდავს სუბიექტებს, ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაციის ფორმა და შინაარსი მათთვის მნიშვნელოვან ეკონომიკურ და სამართლებრივ გარემოებებს მიუსადაგონ და არსებითი ინფორმაცია თანმიმდევრულად და გამართულად წარმოადგინონ. განვითარებული სახელმწიფოების გამოცდილებაზე დაყრდნობით შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ მმართველობის ანგარიშგების მომზადება და გასაჯაროება სუბიექტების მდგრადობასა და ფინანსური/არაფინანსური მაჩვენებლების გაუმჯობესებაზე დადგებითად იმოქმედებს. დროთა განმავლობაში, აღნიშნული პროცესი ხელს შეუწყობს სუბიექტის განვითარებას, გაზრდის დასაქმებულთა რაოდენობასა და პარტნიორების, ინვესტორებისა და მომხმარებლების ნდობას სუბიექტის მიმართ.

სახელმძღვანელო შედეგების შემთხვევაში:

პროეკტი

სახელმძღვანელოს საფუძვლად წარმოდგენილია ქირი-
ითადი პროეკტების ფორმით, რომელსაც თან მოსდევს
განართება მის მიერას და გამოყენების წარხი.

სამართლადო მოთხოვნები

კანონის მოთხოვნები სახელმძღვანელოში წარ-
მოდგენილი „სამართლადო მოთხოვნები“-ს
ფორმით, სამართლადო მოთხოვნები წარმოდ-
გენილი იწვეორების მიზანის შესაბამისი სამარ-
თლადო ნორმების წარმოდგენა და არა მათი
ანალიზი.

მაგალითი

საქაიონის განხილვის შემდგომ, საჭიროების შემთხვევა-
ში, მოყვანილია პრაქტიკული მაგალითი, რომელიც
წარმოდგენილია მხოლოდ და მხოლოდ თვალსაჩი-
როებისთვის, შესაბამისად ყველა სუბიექტისა და ეკონო-
მიკური საქმიანობისათვის შესაფერისი შეიძლება
არ აღმოჩედას.

მართველობის ანგარიშგების მიზანი და პირალი

კანონის თანახელი, მართველობის ანგარიშგებას სამ კომიტეტის მომსახურის:

საქართველოს
მინისტრი

კორპორაციული
მართვის ანგარიშგება

აკაკი ჯობეგიძე
ანგარიშგება

კანონის მიხედვით, მმართველობის ანგარიშგებას თან უნდა ახლდეს აუდიტორის მოსაზრება მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობისა და იმავე საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებებთან თანხვდენილობის თაობაზე

მმართველობის ანგარიშგების მიზანია, დაინტერესებულ პირებს სუბიექტის საქმიანობასთან, განვითარებასა და მდგომარეობასთან დაკავშირებული ინფორმაციის გაცნობის საშუალება მისცეს. აღნიშნული ანგარიშგების დახმარებით, მათ შეუძლიათ, როგორც სუბიექტის სამომავლო პერსპექტივების და ძირითადი რისკების შეფასება, ასევე, ის, თუ რამდენად წარმატებულად შეასრულა საწარმომ დასახული მიზნები.

მმართველობის ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად ერთიან კონტექსტს ქმნის და დაინტერესებულ პირებს მრავალმხრივ ინფორმაციას აწვდის სუბიექტის შესახებ. ასეთი ინფორმაცია შეიცავს ხელმძღვანელი პირების ხედვას, არა მხოლოდ იმის შესახებ, რაც უკვე მოხდა (დადებითი და უარყოფითი გარემოებებით), არამედ იმასაც, თუ რატომ მოხდა და რა შესაძლო გავლენა ექნება მომხდარს სუბიექტის სამომავლო საქმიანობაზე.

ინფორმაციის განთავსება

მართვალობის ანაგრიშებაში ინფორმაციის განთავსება
ინფორმაციის ეფექტურ მიზანის უდია უფლებას ხელს.

კანონი მმართველობის ანაგრიშების კომპონენტებს ანგარიშების დამოუკიდებელ ნაწილებად განიხილავს და იმ ინფორმაციის ჩამონათვალს ადგენს, რომლის ასახვაც სავალდებულოა თითოეულ კომპონენტში. კანონი მმართველობის ანგარიშების შემადგენელ ნაწილებს განსაზღვრავს, მაგრამ არ ადგენს ანგარიშების სავალდებულო სტრუქტურას.

მმართველობის ანგარიშების შედგენისას "სტანდარტული ჩამონათვალის მიღების" (checklist style) გამოყენება, ხშირ შემთხვევაში, არ არის ეფექტური გზა ამა თუ იმ კომპონენტში არსებული საკითხების ეფექტიანად გადმოცემისთვის. ამ მიღებით შეიძლება კომპონენტის ისეთი სტრუქტურა მივიღოთ, რომელიც მეტ განმარტებებს მოიაზრებს და ამგვარმა დეტალიზაციამ შესაძლოა სხვა მნიშვნელოვანი საკითხები გადაფაროს. მმართველობის ანგარიშების კომპონენტების სტრუქტურამ ჭლიურ ანგარიშებაში ასახული ინფორმაცია რელევანტური და ადვილად გასაგები უნდა გახადოს.

ნაწილები, რომლებიც კანონით მოთხოვნილი არ არის (მაგალითად, სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მიმართვა), მმართველობის ანგარიშებაში შეიძლება შედიოდეს, როგორც სავალდებულო კომპონენტის ქვესექცია ან როგორც ცალკეული არასავალდებულო სექცია, თუ ეს საუკეთესო გზაა იმისათვის, რომ ანგარიშება არსებითი ინფორმაციის შემცველ და გასაგებ დოკუმენტად ჩაითვალოს.

ინფორმაციის ეფექტიანად მიწოდებისთვის, მისი შინაარსიდან გამომდინარე, შესაძლებელია სხვადასხვა მიღების და საშუალების გამოყენება, მათ შორის, ურთიერთმითითებების და მანიშნებლების.

ურთიერთობითი განვითარები

ზოგიერთ შემთხვევაში, მიზანშეწონილია, საკანონმდებლო და მარეგულირებელი მოთხოვნებით (რომლებიც ეხება ანგარიშგების სხვადასხვა კომპონენტს) გათვალისწინებული მსგავსი ან დაკავშირებული საკითხები ერთად დაჯგუფდეს. ეს ინფორმაციის დუბლირებას შეამცირებს და ნათლად წარმოაჩენს კავშირებს დოკუმენტის ერთ ნაწილში.

თუ მოთხოვნილი ინფორმაცია ანგარიშგების შესაბამისი კომპონენტის გარეთ, სხვა საჯაროდ ხელმისაწვდომ დოკუმენტში არის მოცემული, დოკუმენტი ნათელ და კონკრეტულ ურთიერთმითობებას უნდა შეიცავდეს. ამ შემთხვევაში, აღნიშნული ინფორმაციის გასაჯაროების მოთხოვნა შესრულებულად ჩაითვლება.

განიშნებლები

მმართველობის ანგარიშგება დაინტერესებულ მხარეებს შეჯამებულად აწვდის ძირითად, ნაკლებად დეტალურ ინფორმაციას. თუმცა, ზოგ მომხმარებელს, შესაძლოა, უფრო მაღალი დონის დეტალიზაციით სჭირდებოდეს გარკვეული ინფორმაცია, რომლის გასაჯაროებაც შესაძლოა არ იყოს კანონით სავალდებულო. ასეთ შემთხვევაში, ეს ინფორმაცია შესაძლოა მმართველობის ანგარიშგების მიღმა იქნას წარმოდგენილი, სხვა დამატებითი ინფორმაციის სახით. ამ ინფორმაციაზე მისათითებლად, მიზანშეწონილია, მმართველობის ანგარიშგებაში მანიშნებლების გამოყენება.

მანიშნებლები დაინტერესებულ მხარეებს შესაძლებლობას აძლევს, დეტალურად გაეცნონ დამატებით ინფორმაციას, რომელიც კონკრეტულ კომპონენტში არსებულ საკითხთანაა დაკავშირებული. თუმცა, მანიშნებლების გამოყენება არ არის აუცილებელი კანონით მოთხოვნილი ინფორმაციის ეფექტურად წარდგენისთვის.

გაგებითი

სუბიექტები მართველობის აგენტობების აუარი დადასტურებული და საკარაულო რეზისურები შეიძლება ასახოს, როგორც საქმიანობის ერთ-ერთი ძირითადი მაჩვენებელი. დამატებით, ამ ინფორმაციის გასწვრივ, სუბიექტს შეძლება გამოიყენოს მანიშნებლი იმ დოკუმენტზე ან ასვე აგენტობების სხვა სექტორზე, რომელი ინფორმაციის უფრო დაბალი სახით გამოიყენება.

არსებითობა

ინფორმაცია არსებითია, თუ მისი გამორჩევა ან არასწორად რაოდოდგანა გავლენას მოახდენს აქციონერთა/პრიტჩიორთა მიერ მართვალობას ანგარიშგვაზე არა მოგორულ ერთი მოლიდან დოკუმენტის საფუძვლზე მიღებას.

რეკომენდებულია, რომ მმართველობის ანგარიშგებამ მხოლოდ ისეთი ინფორმაცია მოიცვას, რომელიც არსებითი იქნება ანგარიშგების მომხმარებლებისთვის. არსებითი შეიძლება იყოს, როგორც ფინანსური, ასევე, არაფინანსური ინფორმაცია. ანგარიშგებაში არ უნდა აისახოს არაარსებითი ინფორმაცია, რათა არ მოხდეს ანგარიშგების ძირითადი გზავნილების დაკარგვა და დოკუმენტში გაურკვევლობის შეტანა.

არსებითობა ყოველი სუბიექტისათვის ინდივიდუალური მახასიათებელია, რომელიც არსებული ან მოსალოდნელი შედეგების ბუნებასა და მნიშვნელობაზეა დამოკიდებული. სუბიექტი ინფორმაციის არსებითობას აფასებს იმის მიხედვით, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია ის სუბიექტის განვითარების, შედეგებისა და მდგომარეობის გასაგებად. არსებითი ინფორმაციის შეფასების დროს მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული შიდა და გარე ფაქტორები.

გასათვალისწინებელია ისიც, რომ:

- ხარისხობრივი მაჩვენებლები, ხშირ შემთხვევაში, მამრთველობის ანგარიშგების კონტექსტში უფრო მეტ გავლენას ახდენს იმფორმაციის არსებითობის განსაზღვრაზე, ვიდრე ფინანსური ანგარიშგების კონტექსტში.
- ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის არსებითობის განსაზღვრა, როგორც წესი, დამოკიდებულია საანგარიშგებო პერიოდში თითოეული შემადგენელი ნაწილის სიდიდეზე/მნიშვნელობაზე სხვა ნაწილებთან მიმართებით. მმართველობის ანგარიშგების ჭრილში კი, ინფორმაციის არსებითობის განსაზღვრისას, შესაძლოა მხედველობაში იქნეს მიღებული საკითხის სამომავლო გავლენის მოსალოდნელი მასშტაბი სუბიექტის საქმიანობაზე, მდგომარეობაზე, განვითარებასა და პერსპექტივებზე.

მაგალითი

სარაომო შეიძლება მიმდინარეობოს, რომ დაფინანსებული სოციალური პროექტების ხარჯი, შემართებული და მოცემული ბილა გამომდინარე, ან არის არსებითი საკითხი, ესზე ფინანსურ ანგარიშგვაზე განვითარებითი შენიშვნის გასაკათაბლად. ამავდროულად, შეიძლება ჩათვალოს, რომ ამავე პროექტების სოციალური და გარემოსდაცვითი გავლენა არსებით ინფორმაციას წარმოადგენს მართვალობის ანგარიშგვაზე დასტურდება.

მმართველობის ანგარიშგების კონტექსტში, ინფორმაციის არსებითობის განსაზღვრის მიზანი უკველმისად უნდა გადაიხედოს, რათა დარწმუნებით ითქვას, რომ გასულ საანგარიშგებო პერიოდში არსებითად მიჩნეული ინფორმაცია კვლავაც არსებითი რჩება ყველა იმ ფაქტისა და გარემოების ფონზე, რომელიც სუბიექტის საქმიანობაზე ახდენს გავლენას.

მაგალითი

სარაომო შეიძლება მიმდინარეობოს, რომ ეს ოფისისა და ფილიალები შეიძლება მოხარუნავის, შესასილებელი და მოცულობიდან გამომდინარე, არ არის არსებითი საკითხი. ახალი მომსახურები, შეიძლება ჩატვალოს, რომ იმ პროექტების სრული და გარემოსდაცვითი გავლენა, რომელთაც ის აუცილეს, არსებით ინფორმაციას წარმოადგინს.

ინფორმაციის მიწოდება

ინფორმაციის მიწოდების პრინციპები სუბიექტებს მმართველობის ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული განმარტებების ხარისხობრივ მახასიათებლებზე აძლევს მითითებებს.

მართველობის ანგარიშგება მიწოდება არა მარტივი და გასაგებ ენაზე უნდა შეადგინოს. ამასთან, არ არის რეკომენდებული სპეციფიკური ტერმინების გამოყენება, რომელიც მხოლოდ ადამიანთა გარკვეული ჯუფისათვის არის გასაგები. რაც შეეხება სამრეწველო დარგისთვის დამახასიათებელ ტერმინებს, მათი გამოყენების შემთხვევაში, ისინი ნათლად და თანამიმდევრულად უნდა განიმარტოს.

ანგარიშგების წარდგენის მეთოდმა შესაძლოა მნიშვნელოვნად იმოქმედოს მმართველობის დოკუმენტში არსებული ინფორმაციის გაგებაზე. წარდგენის ოპტიმალური/დაბალანსებული მეთოდი დამოკიდებულია ინფორმაციის ბუნებაზე და ტექსტთან ერთად ცხრილებს, გრაფიკებს ან/და ილუსტრაციებს შეიძლება მოიცავდეს.

მართვალობის ანგარიშგანა უნდა იყოს ყოველმაცივი, მაგრამ ლაპონია.

ინფორმაციის ყოველმხრივობა უველა არსებითი საკითხის გათვალისწინებას გულისხმობს და არა საკითხების ზედმეტად დეტალიზაციას. შესაბამისად, არ არის სავალდებულო მმართველობის ანგარიშგებამ დეტალურად დაფაროს ყოველი შესაძლო საკითხი, რათა ყოველმხრივად ჩაითვალოს. თუმცა, ყოველ კონკრეტულ საკითხზე გასაჯაროებული ინფორმაციის სილრმე, ამ საკითხის არსებითობასა და შინაარსზეა დამოკიდებული. ამასთან, მმართველობის ანგარიშგება უნდა იყოს ლაკონიური, რაც გულისხმობს ანგარიშგებაში მხოლოდ არსებითი ინფორმაციის ჭარდგენასა და შეზღუდული რაოდენობით გამოირებებს.

მართვალობის ანგარიშგანა უნდა იყოს მომავალზე ორიგინალური

ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ შეიძლება ამა თუ იმ ფაქტმა ან გარემოებამ გავლენა მოახდინოს სუბიექტზე, იმ შემთხვევაში უნდა იყოს მოცემული მმართველობის ანგარიშგებაში, თუ ის არსებითია სუბიექტის საქმიანობის განვითარების, მდგომარეობის ან სამომავლო პერსპექტივების შეფასებისათვის. აქვე უნდა ითქვას, რომ არ არის სავალდებულო ეს ინფორმაცია მოიცავდეს აღნიშნული გარემოებებიდან გამოწვეული სამომავლო ფინანსური შედეგების პროგნოზს.

მმართველობის ანგარიშგება არ უნდა კონცენტრირდებოდეს დროის ერთ კონკრეტულ შუალედზე. ანგარიშგება უნდა შეიცავდეს ამა თუ იმ ფაქტისა და გარემოების მოკლე, საშუალო და გრძელვადიან ჭრილში აღწერას, თუ ეს დაეხმარება ანარიშგებით დაინტერესებულ პირებს სუბიექტის საქმიანობის განვითარების, მდგომარეობის ან სამომავლო პერსპექტივების უკეთ გაგებაში.

მმართველობის ანგარიშგება უნდა მოიცავდეს ხელმძღვანელი პირების ხედვას სუბიექტის საქმიანობის მიმართულების შესახებ. მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაცია მოხმარებლებს სუბიექტის განვითარების, მდგომარეობისა და საქმიანობის მდგრადობის უკეთესად შეფასების საშუალებას აძლევს. მისი დახმარებით, მოხმარებლებს გრძელვადიანი მიზნების მიღწევის პროცესში მიღწეული პროგრესის გაზომვა შეეძლებათ.

მომავალზე ორიენტირებული ანგარიშგება (მაგალითად, ინფორმაცია სუბიექტის განვითარების გეგმების შესახებ) მოგვიანებით, შესაძლოა, ისტორიული ინფორმაციის მატარებელი დოკუმენტის სახით (შედეგების ნაწილში) მოგვევლინოს.

ზემოთ აღნიშნული ხელს არ უშლის კომერციული საიდუმლოების შემცველ ინფორმაციასთან სიფრთხილით მოჰყურობას. ამგვარი ინფორმაციის გასაჯაროება მიზანშეწონილი და სავალდებულო არ არის, თუმცა ის, შესაძლოა დაკონკრეტების გარეშე, განზოგადოებულად იქნას ჭარმოდგენილი და, მიუხედავად ამისა, ინვესტორებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის ღირებული იყოს.

მართველობის ანგარიშგებაში ყურადღება წარმოდგენილი ინფორმაციის
ნაწილებს შორის არსებულ კავშირებზე უცდა გამახვილების და განიარებოს
ასეთი კავშირები

მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემულ ფაქტებსა და გარემოებებს შორის, როგორც წესი, მიზეზშედეგობრიობა და ურთიერთდამოკიდებულება არსებობს, რომლებიც კავშირებს წარმოადგენენ. მართალია, მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაციის ცალკეული ნაწილები დამოუკიდებლად საინტერესოა, მაგრამ მათ შორის არსებული კავშირების ხაზგასმითა და განმარტებით, მომხმარებელს ინფორმაცია უფრო ეფექტიანად მიეწოდება.

მმართველობის ანგარიშგების კომპონენტები არ უნდა მომზადდეს ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად. დოკუმენტის მომზადებისას ინტეგრირებული მიდგომა უნდა იქნას გამოყენებული, რაც დოკუმენტის მომზადებაში ჩართული პირების ერთმანეთთან კოორდინაციასა და შეთანხმებულ მოქმედებას გულისხმობს. მხოლოდ კოორდინირებული და შეთანხმებული მოქმედებებით შესაძლებელია იმის მიღწევა, რომ დოკუმენტში, კომპონენტებს შორის არსებული ყველა რელევანტური კავშირი და ურთიერთდამოკიდებულება გამოვლინდეს, რაც, შემდგომ, ნათლად უნდა აისახოს ურთიერთმითითებებისა და მანიშნებლების საშუალებით. ზემოხსენებული კავშირების მითითების ოპტიმალური მეთოდი დასაკავშირებელი ინფორმაციის ბუნებაზე დამოკიდებული. თუ სუბიექტი ურთიერთმითითებებს ან დამაკავშირებელ მითითებებს გამოიყენებს, მან სათანადოდ უნდა განმარტოს არსებული კავშირის ბუნება და ინფორმაციის ნაწილებს შორის ურთიერთდამოკიდებულება და არ უნდა შემოიფარგლოს მხოლოდ კავშირის არსებობის ხაზგასმით.

ცხადია, შეუძლებელია მმართველობის ანგარიშგებაში არსებული ყველა კავშირის ხაზგასმა და განმარტება, თანაც იმის გათვალისწინებით, რომ ანგარიშგება ლაკონიური და გასაგები უნდა იყოს. შესაბამისად, პრიორიტეტი უნდა მიენიჭოს იმ კავშირებს, რომლებიც ყველაზე რელევანტურია ბიზნესის საქმიანობის განვითარების, მდგომარეობისა და სამომავლო პერსპექტივების შესაფასებლად.

იმისათვის, რომ მმართველობის ანგარიშგების სტრუქტურა და ინფორმაციის წარდგენის მიდგომა ეფექტიანობას ინარჩუნებდეს, რეკომენდებულია, ამ საკითხის ყოველწლიური გადახედვა და, საჭიროების შემთხვევაში, მიდგომის განახლება. საკითხის მიმართ მსგავსი, ინოვაციური მიდგომა, წარდგენილ ინფორმაციას უფრო ადვილად აღქმადს ხდის. გასული პერიოდებიდან გადმოტანილი ნებისმიერი ინფორმაცია უნდა შემოწმდეს იმის დასადასტურებლად, რომ იგი ჯერ კიდევ რელევანტურია. ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც მმართველობის მიზნების კონტექსტში რელევანტური აღარ არის, ანგარიშგებიდან ამოღებულ უნდა იქნას.

მართვალობის ანგარიშგება

საქართველოს
მთავრობის
მინისტრი

კორპორაციული
მართვის ანგარიშგება

კორპორაციული
მთავრობის ანგარიშგება

საზოგადოებრივი
დაინტერესების პირი,
პირველი და მეორე
კატეგორია

ანგარიშვალდებული სუ-
ბიექტები, რომელთა ფა-
სიანი ქაღალდები საფონ-
დო ბირჟაზე სავაჭროდაა
დაშვებული

სდპ, რომელიც შესაბამე-
ბა | კატეგორიის სუბიექ-
ტის ზომით კატეგორიას,
ამასთანავე, საანგარიშ-
გებო პერიოდში საშუალო
დასაქმებულთა რაოდენობა
(დსრ) აღემატება 500-ს

მ ი ზ ნ ი

დაადგინოს მასთან დაკა-
ვშირებული ფინანსური
ანგარიშგების კონტექსტი;
ასახოს სუბიექტის საქმი-
ანობის განვითარება და
მდგომარეობა; აღწეროს
ძირითადი რისკები და ის,
თუ როგორ შეიძლება ამ
რისკებმა გავლენა მოახდი-
ნონ სუბიექტის სამომავლო
პერსპექტივებზე; წარმოადგ-
ინოს სუბიექტის წარსული
საქმიანობის ანალიზი;

ასახოს ინფორმაცია იმის
შესახებ, თუ როგორ შეი-
ძლება შეუწყოს ხელი სუ-
ბიექტის ხელმძღვანელი
პირების სტრუქტურის
შემადგენლობამ და ორ-
განიზაციულმა მოწყობამ
სუბიექტის მიზნების განხ-
ორციელებას.

წარმოადგინოს ინფორმა-
ცია სუბიექტის სოციალ-
ურ პასუხისმგებლობაზე;
აღწეროს დასაქმებასთან,
ადამიანის უფლებების პა-
ტივისცემასთან და ანტიკო-
რუფციულ საკითხებთან და-
კავშირებული მიღვომები,
შედეგები და რისკები; დეტ-
ალურად გაამჟღავნოს მისი
საქმიანობის მიმდინარე და
მოსალოდნელი გავლენა
გარემოს მდგომარეობაზე.

მესალობის ანგარიშგაბის კომიტეტი

საქმიანობის მიმოხილვა

სამართლებრივი მოთხოვნები

საქმიანობის მიმოხილვა მოიცავს
სუბიექტის:

ა) საქმიანობის განვითარებას, შედეგებსა და
მდგრადი მოწოდების რაც შედგება შემდეგისგან:

- სუბიექტის განვითარების გაზრდა;
- ინფორმაცია სუბიექტის ფილიალების საქმია-
ნობის შესახებ;
- კვლევაბისა და განვითარების სფეროში
ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა;
- აუცილებელი ქირითალი ფინანსური და
არაფინანსური მაჩვარებლები;
- ინფორმაცია საკათარი აქციების
შესახებ;
- წლიურ ფინანსურ ანგარიშგაბაზი
ასახული თანხების შესახებ
დამატებითი განვითარება.

ბ) ქირითალ რისკებსა და გაუკავშილობებს

სამართლებრივი მოთხოვნების ჩარჩოში თაროვანი და მდგრადი ანგარიშგაბის
მიმოხილვა არ წარმოადგენს წლიური ანგარიშგაბის სტრუქტურას.

საქმიანობის განვითარების, შედეგებისა და მდგრადი მოწოდების კლიენტი

სუბიექტის საქმიანობის განვითარების, შედეგების ან მდგომარეობის გასაგებად აუცილე-
ბელია, მისი საქმიანობის მიმოხილვა იმ ძირითად ტენდენციებსა და ფაქტორებს მოიცა-
ვდეს, რომელთაც სუბიექტის საქმიანობის განვითარებაზე, შედეგებზე ან მდგომარეო-
ბაზე ზეგავლენის მოხდენა შეუძლიათ. სუბიექტის ხელმძღვანელმა პირებმა სუბიექტის
საქმიანობის აღწერა უნდა წარმოადგინონ, რათა ანგარიშგებით დაინტერესებულ
პირებს სუბიექტის შესახებ საჭირო ინფორმაციის მიღებასა და იმ გარემოებების სათანა-
დოდ შეფასებაში დაეხმარონ, რომელთა პირობებშიც სუბიექტი მოქმედებს. სასურველია,
რომ მმართველობის ანგარიშგების ამ ნაწილში სუბიექტმა წარმოადგინოს განვითარების
შედეგები საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში
შესაძლოა წინა პერიოდთან იყოს შედარებული.

მმართველობის ანგარიშგება შინაარსობრივად თანმიმდევრული უნდა იყოს. მსგავსი მიღების მომხმარებლებს სუბიექტის საქმიანობის, განვითარების, მდგომარეობის ან შედეგების კუთხით გასული და მიმდინარე ცვლილებების შეფასების, სუბიექტის სამომავლო გეგმების განსაზღვრისა და კოველივე ამის მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციასთან დაკავშირების საშუალებას აძლევს.

მაგალითი

სუბიექტს საქმიანობის მიმდინარეობის ადგილზე შეასრულა განვითარებისთვის დასახული მიზანი წარმოადგინოს, ესთ შორის: პროფესიული ორიენტირება, მომხმარებლობა ურთიართობის გაუმჯობესება, თანამდებობლების მოტივირება, საოპერაციო ეფექტის გაზრდა, ავტომატიზაცია, გაცემალი დივიდენდების ან ინვესტიციების ზრდა. სასარვალია, საბიურო თითოვალი მიზნის მიღწევისთვის დასახული გაგები ასახოს.

სუბიექტის ძირითადი მიღწევების შეასრულობა წარმოდგენილ იქნას ხალხური კულტურული კიონის წერილობითი ფორმის მიმართვის სახით.

სუბიექტის საქმიანობის ბუნების გათვალისწინებით, ანგარიშგება შეიძლება ასევე მოიცავდეს შემდეგი სახის ინფორმაციას:

- სუბიექტის საქმიანობის სახე; სუბიექტის ძირითადი სამოქმედო ბაზრები და მისი კონკურენტული მდგომარეობა ბაზრებზე;
- სამართლებრივი, მარეგულირებელი და მაკროეკონომიკური გარემოს მნიშვნელოვანი ნიშან-თვისებები, რომლებიც გავლენას ახდენს თავად სუბიექტსა და იმ ბაზრებზე, რომელზეც ეს სუბიექტი მოქმედებს;
- სუბიექტის ძირითადი პროდუქტები/მომსახურება, ბიზნეს პროცესები და სადისტრიბუციო მეთოდები;
- სუბიექტის შიდა სტრუქტურა და ის, თუ როგორ ქმნის ბაზარზე ღირებულებას.
- იმ შემთხვევაში, თუ სუბიექტს ევალება კონსოლიდირებული ანგარიშგების წარდგენა, სასურველია მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი იყოს ინფორმაცია შვილობილი საწარმოების შესახებ.

კომპანიის საქმიანობაზე გავლენის მომხდენი ტენდენციები და ფაქტორები შესაძლებელია მომდინარეობდეს როგორც შიდა, ისე გარე წყაროებიდან. ასეთმა ფაქტორებმა შესაძლოა სუბიექტის საქმიანობაზე, განვითარებაზე ან მდგომარეობაზე ზეგავლენა იქონიოს საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ან, გარკვეულ შემთხვევაში, კომპანიის სამომავლო გეგმებთან დაკავშირებული შესაძლებლობების ან რისკების წარმოქმნას შეუწყონ ხელი.

მაგალითი

საქმიანობის მიმოხილვაში სუბიექტის შეცდის მიუთითოს, რომ პაზური, რომელზეც იგი მოქმედებს, ბოლო ხათი წლის განვითარების კოსებითად გაიზარდა. თუ შესაძლებელი იქნება, სუბიექტმა ასევე უნდა მიუთითოს, თუ რამდენად გაიზარდა ეს პაზური და რასაც გაიზარდოს ეს პაზური მოქმედი სამუშაო.

სუბიექტის განვითარების გეგმები

მიზანშეწონილია, ანგარიშგების ამ ნაწილში სუბიექტმა წარმოადგინოს ინფორმაცია მოსალოდნელი განვითარების შესახებ. ხელმძღვანელმა პირებმა სუბიექტის მიზნები და გეგმები იმისათვის უნდა გაასაჭაროონ, რომ ანგარიშგებებით დაინტერესებული პირები გაცენონ სუბიექტის სამოქმედო პრიორიტეტებსა და რესურსებს, რომლებსაც სუბიექტი შედეგის მისაღებად იყენებს.

სუბიექტის განვითარების გეგმები იმ ტენდენციებისა და ფაქტორების დეტალურ ანალიზს უნდა მოიცავდეს, რომელთაც შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდეს სუბიექტის საქმიანობაზე, განვითარებაზე ან მდგომარეობაზე.

ინფორმაცია სუბიექტის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

საქმიანობის მიმოხილვა უნდა მოიცავდეს სუბიექტის ფილიალების აღწერას, მათ შორის, მდებარეობას, ზომას, დარსების მიზანს, მნიშვნელობასა და როლს სუბიექტების საქმიანობაში. სუბიექტმა უნდა წარმოადგინოს ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის თაობაზე იმ შემთხვევაში, თუ დანტერესებული მხარისთვის არსებითია ამ საკითხის უშუალო ან მოსალოდნელი გავლენა სუბიექტის საქმიანობის განვითარებაზე, მდგომარეობასა და სამომავლო გეგმებზე.

ჰარდუინგის და განვითარების სფეროში ჩატარებული დონისძიებების მიმოხილვა

სუბიექტის მიერ წარმოებული კვლევებისა და განვითარების (R&D)¹ მიმოხილვა მოიცავს ისეთი ინოვაციური ღონისძიებების აღწერას, რომლებიც ახალი ან უკვე არსებული სერვისების ან პროდუქტების განვითარებასა და გაუმჯობესებასთან არის დაკავშირებული. საქმიანობის მიმოხილვის ამ ნაწილში, უპირველეს ყოვლისა, კვლევებისა და განვითარების კუთხით მიმდინარე ღონისძიებების მიზნები უნდა იყოს წარმოდგენილი. გარდა ამისა, მიმოხილვა უნდა მოიცავდეს თითოეული ღონისძიების აღწერას, ეტაპებსა და საანგარიშებო პერიოდისთვის ამ ღონისძიებების განვითარების დონეს. ამავდროულად, მიმოხილვა არ უნდა იყოს მარკეტინგული ან სარეკლამო ხასიათის ინფორმაციის შემცველი.

1. აღნიშნული ტერმინი სტანდარტში წარმოდგენილია შემდეგნაირად: „სამუშაოების კვლევითი და საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოები“

მაგალითი

ისეთ ბაზარზე, რომელზეც ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტების წილი სწრაფად იზრდება, მოქმედ სუბიექტებს შეუძლია კვლევა ჩაუტაროს იმ მიზნით, რომ შემდგომში თავისი საქონელი განებრივი ინიციატივაზე გადასახადი მასალისგან და პირდაპირ დირექტორადი ნივთიერებისგან აღმოჩეოს, რაც, საბოლოო ჯამში, სუბიექტს, ამგვარი "ეკო-პროდუქციის" გამოყვანით, თავისი გაყიდვების გაზრდის საშუალებას მისცემს. მაგალითი კვლევაზე და მათი შემდგომი დანერგვა, ისევე, როგორც ამ კვლევაზე კორაციური უკავება, გამოხარისხა და მომავალი გავლენა, სასურველია აისახოს მართველობით ანგარიშგებაში.

საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

საქმიანობის მიმოხილვის ამ ნაწილში წარმოდგენილი უნდა იყოს ის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები, რომლებიც სუბიექტის მიზნებისა და გეგმების კუთხით მიღწეული პროგრესის შესაფასებლად, ძირითადი რისკების მონიტორინგისათვის, ან სუბიექტის საქმიანობის განვითარებისა და მდგომარეობის აღსაწერად ყველაზე ეფექტურად მიიჩნევა ხელმძღვანელი პირების მიერ. ამგვარი მაჩვენებლები, როგორც წესი, ხელმძღვანელი პირების მიერ საწარმოს სამართავად გამოიყენება და საწარმოს შესახებ სრულ წარმოდგენას ქმნის, რაც დაინტერესებულ პირებს სუბიექტის მიღწევების შეფასების საშუალებას აძლევს.

საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები შეიძლება იყოს როგორც რაოდენობრივი, ასევე ხარისხობრივი. ხელმძღვანელმა პირებმა, ანგარიშგებაში უნდა ასახონ მაჩვენებლების ცვლილება გასულ საანგარიშგებო პერიოდთან შედარებით ახსნან ამ ცვლილების გამომწვევი მიზეზები. ასეთი ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგებით დაინტერესებულ პირებს იმის შეფასებაში ეხმარება, თუ რამდენად არის სუბიექტის მიზნები და გეგმები განხორციელებული. ასევე, თუ გამოყენებული საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები საზოგადოდ არის დამკვიდრებული, როგორც მრეწველობის კონკრეტულ დარგში, ისე ზოგადად, მოსალოდნელია, რომ გაიზრდება შესადარისობა საწარმოებს შორის.

მაგისტრი

სუბიექტს საქმიანობის მიმოხილვის ამ ნაცილში ისეთი მაჩვანებლადის ასახვა შეუძლია, როგორიცაა: მომხარებლების, თანამშრომლების, ფილიალების რაოდენობა, ინდურის აპლიკაციის გამოყენებადობა, საზოგადოებრივი კათილდობა, მომხარებლების საჭიროებების ზოგადობა, თანამშრომელთა კათილდობა, სავაჭრო ურთისობების და ა.შ. შესაბამისობისთვის სასურველი, სუბიექტების გამოჯველობის ცვლილებები და მათი ანალიზი გასულ სანებისგან პირობითა და უფრო მაღალი და მაღალი განვითარებული განვითარების გასულ პერიოდში გამოყენებული როგორც ფინანსური, ასევე არაფინანსური მაჩვენებლები. თუ სუბიექტის გეგმები და მიზნები იცვლება, ხელმძღვანელმა პირებმა შესაძლოა გადაწყვიტონ, რომ გასული პერიოდის ანგარიშგებაში ასახული მაჩვენებლები აღარ არის არსებითი. როდესაც ხელმძღვანელი პირები უკვე გამოყენებულ მაჩვენებლებს ცვლიან, ასეთი ცვლილებები საქმიანობის მიმოხილვის ამ ნაწილში სათანადოდ უნდა აიხსნას და განიმარტოს. ამასთან, ხელმძღვანელმა პირებმა უნდა განმარტონ, თუ რატომ მიიჩნევენ გამოყენებულ საქმიანობის შედეგების, როგორც ფინანსურ, ასევე არაფინანსურ მაჩვენებლებს რელევანტურად.

სუბიექტის საქმიანობის სრულად გაგებისთვის, საქმიანობის მიმოხილვის ამ ნაწილში წარმოდგენილი უნდა იყოს არაფინანსური მაჩვენებლები, რომლებიც დასაქმებულთა და გარემოს დაცვის საკითხებთან არის დაკავშირებული. ინფორმაცია ამ საკითხებთან დაკავშირებული უველა რელევანტური პოლიტიკის აღწერას და ამ პოლიტიკების ეფექტურობის მიმოხილვას უნდა მოიცავდეს.

თუ მმართველობის ანგარიშგება ზემოთ აღწერილ ინფორმაციას არ მოიცავს იმ მიზეზით, რომ იგი სუბიექტის განვითარების, საქმიანობისა და მდგომარეობის გასაგებად საჭირო არ არის, სასურველია მმართველობის ანგარიშგებაში შესაბამისი მითითება გაკეთდეს.

საჭიროების შემთხვევაში, სუბიექტმა საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლების შესახებ განმარტებითი ხასიათის ინფორმაცია უნდა წარმოადგინოს, თუ ეს ინფორმაცია დაინტერესებულ მხარეებს თითოეული მაჩვენებლის უკეთ გაგებაში დაეხმარება.

მაგალითი

საქმიანობის პირითად გამოხატვაზე სუბიექტს შემდეგი დასატანითი ინფორმაციის თაროვანი შეუძლია:

- ა) განვითარება და დაავითარებადის მათოდი;
- ბ) მიზანი;
- გ) მონაცემთა პირითადი ფური;
- დ) მნიშვნელოვანი დაშვება; და
- ე) წილი ფინანსურ წლებთან შედარებით დაავითარებადის მათოდი შემთხვევაში ნაისტრიქი ცვლილება, მათ შორის, ფინანსურ ავითარებაში არსებული მნიშვნელოვანი ცვლილებაზე ბაზალტრალი აღრიცხვის კუთხით, რომელიც გამოხატვაზე ასევე გავლენას.

თუ ფინანსური ანგარიშგების რომელიმე მუხლი (line-item) ან საზოგადოდ/დარგში დამკვიდრებული საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებელი ანგარიშგებაში შეცვლილი ფორმით ან/და შინაარსით არის გამოყენებული, ნათლად უნდა აიხსნას ცვლილების მიზეზები. ასევე, მნიშვნელოვანია, რომ შეცვლილი მაჩვენებლის დასახელება ხაზს უსვამდეს აღნიშნული მაჩვენებლის განსხვავებას საზოგადოდ ან დარგში დამკვიდრებული მაჩვენებლისგან. სადაც შესაძლებელია, ეს მაჩვენებელი ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის მუხლებთან უნდა შეჯერდეს (რეკონსილაცია) და აიხსნას განხორციელებული არსებითი ცვლილება.

მაგალითი

თუ გამოსავალი გადასახადების, საპროცენტო სარჯის, ცვეთის, ამორტიზირებისა (EBITDA) და რასტრუქტურიზაციის სარჯაბის გამოკლებამდე გამოყენებულია, როგორც საქმიანობის პირითადი გამოხატვა, იგი შესაძლება და დარღვევით გამოიყენოს „EBITDA რასტრუქტურიზაციის სარჯაბამდე“ ან სხვა მსგავსი ტერმინით. ასეთ გამოსვევაში, ანგარიშგებაში გამოყენებული გაცვლილი გამოხატვაზე ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის მუხლების მიზნებით გამოიყენება.

ერთმანეთის მსგავსი საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები (როგორც ფინანსური, ასევე არაფინანსური) ნათლად უნდა იმიჯნებოდეს ერთმანეთისაგან.

სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა

ინფორმაცია საანგარიშგებო პერიოდში სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ, დეტალურად უნდა გასაჭაროვდეს მმართველობის ანგარიშგების საქმიანობის მიმოხილვის ნაწილში. ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ, უნდა მოიცავდეს შეძენის მიზეზს, შეძენილი და გასხვისებული აქციების რაოდენობასა და ნომინალურ ღირებულებას, ხოლო ნომინალური ღირებულების არარსებობის შემთხვევაში - საბალანსო ღირებულებასა და განთავსებულ კაპიტალში აქციების წილობრივ მაჩვენებელს.

მმართველობის ანგარიშგებაში უნდა აისახოს ინფორმაცია სუბიექტის მიერ აქციების შეძენისა და გასხვისებისათვის განხორციელებული საპასუხო შესრულების შესახებ. იმ შემთხვევაში, თუ შეძენილი აქციები სუბიექტის საკუთრებაში რჩება და არ ხდება მათი გასხვისება, უნდა გასაჭაროვდეს ინფორმაცია ასეთი აქციების რაოდენობისა და ნომინალური ღირებულების (ასეთის არარსებობის შემთხვევაში - საბალანსო ღირებულებისა და განთავსებულ კაპიტალში აქციების წილობრივი მაჩვენებლის) შესახებ.

დამატებითი განვითარებაში ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ

საქმიანობის მიმოხილვაში წარმოდგენილმა ანალიზმა უფრო სრულყოფილად უნდა წარმოადგინოს ფინანსური ანგარიშგების ინფორმაცია და, სადაც რელევანტურია, ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე დამატებითი განმარტებები ასახოს. ასევე, სასურველია იმ პირობებისა და მოვლენების აღწერა, რომლებმაც ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია წარმოშვა.

მაგალითი

სადაც რალევანტური იქნება, საქმიანობის მიმოხილვა შეიძლება შეიძლება განვითარებას შემდეგ საქმიანობა:

- ა) კაპიტალდაბანდებაზომან დაკავშირებული ნაკისრი ვალიდებულებების არსებობა და ვალი;
- ბ) მლილან მლამდე დამდგრარი ცვლილებები ამონებები (ე.გ. ამონებების ხიდი"), რომელიც გამოწვეულია ორგანიზაციის, აქციების შესყიდვის, უცხოური ვალიაბის გავლენის შედეგად და ა.შ;
- გ) საბილირაბასთან დაკავშირებული ლონისპირებები (მაგ., ცვლილებები ნიტო ვალში ან გრიფისადინი ვალდებულებების დაფინანსების გზები).

საქმიანობის მიმოხილვა უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას სუბიექტის მდგრადობის და მატერიალური და არამატერიალური რესურსების შესახებ. ასეთი ინფორმაცია შეიძლება მოიცავდეს ისეთ მუხლებს, რომლებიც არ არის ასახული ფინანსურ ანგარიშგებაში. სუბიექტის საქმიანობის გათვალისწინებით, ეს შეიძლება იყოს:

- რეპუტაცია და ბრენდის სიძლიერე;
- მომხმარებლები;
- ბუნებრივი რესურსები;
- დასაქმებულები;
- კვლევა და განვითარება;
- ინტელექტუალური კაპიტალი;
- ლიცენზიები, პატენტები, საავტორო უფლებები და სასაქონლო ნიშნები;
- სუბიექტის პოზიცია ბაზარზე.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

საქმიანობის მიმოხილვით გათვალისწინებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები უნდა შემოიფარგლებოდეს იმით, რასაც ხელმძღვანელი პირები არსებითად მიიჩნევენ სუბიექტის საქმიანობის განვითარების, მდგომარეობისა და სამომავლო პერსპექტივებისთვის. ძირითადი რისკების მიმოხილვა შეიძლება მოიცავდეს სუბიექტის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის, საოპერაციო და ფულადი ნაკადების რისკებს და ინფორმაციას ამ რისკების მართვის მექანიზმების შესახებ, ასევე, ინფორმაციას სუბიექტის იმ მიზნებისა და პოლიტიკის შესახებ, რომელიც ძირითადი რისკების მართვასთან არის დაკავშირებული.

საქმიანობის მიმოხილვაში მოხსენიებულ რისკებსა და გაურკვევლობებზე ხელმძღვანელი პირების მხრიდან მუდმივად უნდა მიმდინარეობდეს მონიტორინგი, რომლის მეთოდოლოგია და შედეგები რეკომენდირებულია აისახოს ანგარიშგებაში.

მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი უნდა იყოს არსებითი რისკების (როგორც ფინანსური, ასევე არაფინანსური) სრული ჩამონათვალი და თითოეული რისკის კონკრეტული აღწერა, რაც ანგარიშგებით დაინტერესებულ პირს შესაძლებლობას მისცემს დაადგინოს, როგორ შეიძლება აღნიშნულმა რისკმა ზიანი მიაყენოს სუბიექტს. ძირითადი რისკების მართვასთან დაკავშირებული მიზნებისა და პოლიტიკის ნაწილში წარმოდგენილმა ინფორმაციამ სრულად უნდა მოიცვას, როგორც რისკების აღბათობისა და იმ გარემოებების აღწერა, რომელთა პირობებშიც აღნიშნულ რისკებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება სუბიექტზე, ასევე, ამ რისკების შესაძლო ეფექტების შეფასება და აღწერა.

სუბიექტის ხელმძღვანელმა პირებმა ის ძირითადი რისკები უნდა გაასაჭაროონ, რომლებსაც მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა შეუძლიათ სუბიექტის გეგმებსა და ლირებულებაზე შემდეგ სფეროებში: სტრატეგიული, კომერციული, ოპერაციული და ფინანსური. რისკებისა და გაურკვევლობების აღწერა იმდენად კონკრეტული უნდა იყოს, რომ პარტნიორმა/აქციონერმა შეძლოს იმის გაგება, რატომ არის არსებითი მათი ანგარიშგებაში აღნიშვნა. ეს შეიძლება მოიცავდეს შემდეგი საკითხების აღწერას:

- რისკის აღბათობა;
- ის გარემოებები, რომელშიც რისკი შეიძლება ჟველაზე რელევანტური იყოს სუბიექტისათვის;
- რისკის შესაძლო ეფექტები.

თუ რისკი ან გაურკვევლობა ზოგადია, მისი აღწერიდან უნდა ირკვეოდეს, როგორ შეიძლება მან სუბიექტს კონკრეტული ზიანი მოუტანოს.

მაგალითი

გარემო, რომელიც სუბიექტი საჭიროებას და რომელიც მომხსახუალით განვითარების მიმართ მგრძნობასას, გაი- პლანა, რამაც გაუთვალისწინება ინციდენტის ან მაღის დაინტერესასას შედეგად, სრულად გაიცვალოს. აუცილებე- ლი არა ზემოალნიშნალი ინციდენტი ან გამოხატვა მა- დიდიდან პირდაპირ იყოს დაკავშირებული სუბიექტთან, ან მიმ- დიდარი მოისარებოდა გავლენას გარემოს, რათა რამომავას ახალი რისკები ან შესაძლებლობები, რომლებსაც არსებოთი გავლენა ეჭიანა სუბიექტის სამომავლო პარსკეპტივზე.

ანგარიშგება უნდა მოიცავდეს ძირითად რისკებში მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილე- ბების (რისკის მოცულობა, დადგომის ალბათობა, დრო და შესაძლო ეფექტი ან ახალი რისკები) ახსნას, რომლებიც გასულ საანგარიშგებო პერიოდთან იქნება შედარებული. რისკების აღწერამ უნდა მოიცვას შესაძლო უარყოფითი შედეგები და სამომავლო მოვ- ლენების შესაძლებლობები, რომლებიც ამ რისკებს ახლავს თან. რისკების შეფასებამ გადახდისუუნარობისა და ლიკვიდაციის პროცესის საფრთხეების შეფასებაც უნდა მოიცვას.

სუბიექტის საქმიანობის განვითარების, მდგომარეობის ან სამომავლო გეგმების სრუ- ლად გაგებისათვის, ძირითადი რისკები უნდა გასაჯაროვდეს და აღიწეროს მიუხედავად მათი კლასიფიკაციისა და ასევე, მიუხედავად იმისა, გამომდინარეობენ თუ არა ისინი სუბიექტის სტრატეგიული, საოპერაციო, საორგანიზაციო გადაწყვეტილებებიდან ან გარე ფაქტორებიდან, რომლებზეც ხელმძღვანელ პირებს შეიძლება ჰქონდეთ მცირე ან ნულოვანი პირდაპირი კონტროლი.

კორპორაციული ენგინიერის ანგარიშგება

სამართლებრივი მოთხოვები

კორპორაციული ენგინიერის ანგარიშგება მოიცავს სუბიექტის:

- 1) კორპორაციული ენგინიერის კოდექსის და პრაქტიკის მიმოხილვას;
- 2) გადახვევას კორპორაციული ენგინიერის კოდექსიდან;
- 3) ფინანსური ანგარიშგების შეღწევის პროცესთან დაკავშირებული შილა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვას;
- 4) აქციონერთა და აქციონერთა საკომის არაგანვით უფლებების და მათი განხორციელების ფასების მიმოხილვას;
- 5) მართვალობრივი ორგანოს და სამართვალყოფარი საბჭოს (ესთ პორტ, ფასონაგილები დირექტორის) შემადგენლობისა და ფუნქციონირების მიმოხილვას;
- 6) მართვალობრივი ორგანოს და სამართვალყოფარი საბჭოს მიმართ გამოყენებული დივარისიტიკაციის პროცედურის მიმოხილვას;
- 7) სავალდებულო სატანაზების შემთხვევაში აუცილებელი ინფორმაციის მიმოხილვას.

კორპორაციული ენგინიერის კოდექსის და პრაქტიკის მიმოხილვა

კორპორაციული მართვის ანგარიშგება უნდა მოიცავდეს სუბიექტისათვის სავალდებულო ან სუბიექტის მიერ საკუთარი სურვილით შერჩეული (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) კორპორაციული მართვის კოდექსის მიმოხილვას; გარდა ამისა, კორპორაციული მართვის ანგარიშგება უნდა მოიცავდეს კორპორაციული მართვის პრაქტიკის მიმოხილვასაც, რომელიც კანონით დადგენილ მოთხოვნებს აღემატება. საკუთარი სურვილით შერჩეული კორპორაციული მართვის კოდექსის გამოყენების შემთხვევაში, სუბიექტი ვალდებულია, მიუთითოს, თუ სად არის ეს კოდექსი საჯაროდ ხელმისაწვდომი. კორპორაციული მართვის პრაქტიკის მითითების შემთხვევაში სუბიექტი საჯაროს ხდის დეტალურ ინფორმაციას ამ პრაქტიკის შესახებ.

სუბიექტებს შეუძლიათ, შეარჩიონ მიღებული კორპორაციული მართვის პრაქტიკის გასაჯაროების რომელიმე მეთოდი და აჩვენონ მისი შესაბამისობა კორპორაციული მართვის კოდექსთან. აღნიშნული მეთოდები შეიძლება იყოს:

- ა) **სრულად თხრობითი** - გამოყენებული პრაქტიკისა და კოდექსთან შესაბამისობის დეტალური აღწერა. ასეთი ტიპის გასაჭაროება, როგორც წესი, უფრო მოცულობითია სხვა მეთოდებით გასაჭაროებულ ინფორმაციასთან შედარებით.
- ბ) **შესაბამისობის დადგენის ზოგადი ანგარიში** - ასეთი მეთოდით წარმოებული ანგარიში შედარებით მოკლეა და გამონაკლისების სია მოუვება (არსებობის შემთხვევაში). შესაბამისად, მისი უპირატესობა გამონაკლისების (განმარტებებთან ერთად) მკაფიოდ ჩვენებაა. თუმცა, ეს მეთოდი სუბიექტის მიერ გამოყენებული პრაქტიკების სრულ სურათს არ იძლევა. ამასთან, კოდექსით გათვალისწინებული პრაქტიკები, რომელსაც სუბიექტი იყენებს, შეიძლება გამოტოვებული იყოს ან გასაჭაროვდეს მთელ რიგ სხვა დოკუმენტებთან ერთად. ასეთ შემთხვევაში ყოველთვის იარსებებს რისკი იმისა, რომ ზოგიერთი გამონაკლისი არ გასაჭაროვდება ან შეუმჩნეველი დარჩება.
- გ) **ზედა ორი მეთოდის კომბინაცია** - ასეთი მეთოდით წარმოებული ანგარიში აერთიანებს შემოკლებულ სრულად თხრობით და შესაბამისობის დადგენის ანგარიშს. ამ ანგარიშში ცხრილურ ფორმატში უნდა იქნას აღწერილი კოდექსის ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაწილები. ეს მეთოდი უზრუნველყოფს არსებული პრაქტიკის ზუსტ აღწერას და ნათლად აჩვენებს, არის თუ არა დაცული კოდექსის ყოველ კონკრეტულ მუხლთან შესაბამისობა ან განმარტავს შეუსაბამობების მიზეზებს.

მაგალითი

სრულად თხრობითი გათოდით მომზადებული კორალიციალი მართვის ანგარიშგანა:

შემდეგი მომზადებული კორალიციალი მართვის ანგარიში აერთიანებს საბაზო მომზადებული კორალიციალის მომზადებული კოდექსის ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაწილები. ეს მეთოდი უზრუნველყოფს არსებული პრაქტიკის ზუსტ აღწერას და ნათლად აჩვენებს, არის თუ არა დაცული კოდექსის ყოველ კონკრეტულ მუხლთან შესაბამისობა ან განმარტავს შეუსაბამობების მიზეზებს და ა.შ

შესაბამისობის დაფინის გათოდით მომზადებული კორალიციალი მართვის ანგარიშგანა:

იფორმაციის გასაჯაროების ამ გზით კორალიციალი მართვის ანგარიშგანა შეიძლება რამდენიმე იდეას შემდეგი სახით: - საბიუპტის დირექტორთა საბაზო კოდექსის, რომ საანგარიშგანა პარიოდში საბიუპტის საქმიანობას სრულად შესაბამობდა კორალიციალი მართვის კოდექსის ყველა პუნქტს (რომელიც გასაჯაროებულია ვაჟ-ვაჟი გვარი XXX), გარდა იმ პუნქტისა, რომელიც ნომინაციაზე კომიტეტის საქმიანობას აღინიშნება. საბიუპტის არ შექმნა ნომინაციაზე კომიტეტის საქმიანობის საქმიანობის გათვალისწინებით და იმ მიზანით, რომ საბაზო კოდექსის ფუნქციას თვითონ ახორციელავს უფლებამოსილების ყოველგვარი დალაგირების გარეშე.

თუ კორპორაციული მართვის კოდექსი საერთოდ არ არის მიღებული, სუბიექტმა მაინც უნდა შეუწყოს ხელი კორპორაციული მართვის საუკეთესო პრაქტიკის დამკვიდრებას და გასასახროოს ინფორმაცია წებაუოფლობით დანერგილი პრაქტიკის შესახებ.

გადახვები პროცესის მართვის პრდეტას მოთხოვების

კორპორაციული მართვის ანგარიშგება უნდა მოიცავდეს სავალდებულო ან საკუთარი სურვილით შერჩეული კორპორაციული მართვის კოდექსიდან გადახვევების, ან ზედა პარაგრაფით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, აღნიშნულ კოდექსზე მიუთითებლობის ფაქტებს და შესაბამისი მიზეზების ანალიზს.

თუ სუბიექტმა გადაწყვიტა, არ დაეყრდნოს საკუთარი სურვილით შერჩეულ ან სავალდებულო კორპორაციულ მართვის კოდექსს, მან უნდა განმარტოს ასეთი გადაწყვეტილების მიზეზი.

იმ შემთხვევაში, თუ სუბიექტის საქმიანობა არ შეესაბამება კოდექსის ცალკეულ პუნქტს, მნიშვნელოვანია, არსებობდეს ასეთი შეუსაბამობის სათანადო ახსნა. საჭიროების შემთხვევაში, სუბიექტმა, რომლის საქმიანობაც არ შეესაბამება კოდექსის რომელიმე პუნქტს, რეკომენდებულია, დასახოს კონკრეტული გეგმა, თუ რა ნაბიჯებს გადადგამს მომავალში კოდექსთან შესაბამისობის მისაღწევად. იქიდან გამომდინარე, რომ სუბიექტები ერთმანეთისაგან განსხვავდებიან, შესაძლოა, კოდექსთან სრულად ან ნაწილობრივ შეუსაბამობის მრავალი მიზეზი არსებობდეს, ამიტომ შესაბამისობის თითოეული ანგარიში ყოველი სუბიექტისთვის განსხვავებული იქნება. შესაბამისად, კორპორაციული მართვის ანგარიშგების ამ ნაწილის სტანდარტული ფორმულირება არ არსებობს.

მაგალითი

კორპორაციული მართვის საუკეთესო პრაქტიკა შეიძლება მოიცავდეს სამართლებული სამსახურების მიზეზი ან სამსახურის მიზეზის განსხვავებული იქნება. შესაბამისად, კორპორაციული მართვის ანგარიშგების ამ ნაწილის სტანდარტული ფორმულირება არ არსებობს.

2. იხ. კორპორაციული მართვის კოდექსის და პრაქტიკის მიმოხილვის ნაწილი

ფინანსური ურგენტური შემდეგი პროცესთან დაკავშირებული შედეგი

კოდინოლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვა

სუბიექტმა ანგარიშგების ამ ნაწილში უნდა წარმოადგინოს ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვა. შიდა კონტროლი არის პროცესი, რომელიც მიზნად ისახავს ორგანიზაციული მიზნების მიღწევას შემდეგ საკითხებთან მიმართებით:

- ოპერაციების ეფექტურობა და ეფექტიანობა;
- სუბიექტის აქტივებისა და მონაცემების დაცვა;
- ფინანსური და სხვა ანგარიშგების სანდოობა;
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების პრევენცია და გამოვლენა;
- რისკების მხედველობაში მიღება და მათი მართვა;
- სუბიექტის მიერ შემოლებული პრაქტიკისა და ეთიკური ნორმების შესაბამისობა კოდექსთან;
- კანონმდებლობასთან შესაბამისობა;
- უსაფრთხო/მავნე პირობებში ბიზნესის მდგრადობის მხარდაჭერა.

შიდა კონტროლი ერთ-ერთი მექანიზმია, რომელიც რისკის მისაღებ დონემდე შესამცირებლად გამოიყენება. შიდა კონტროლი სუბიექტის ყოველდღიურ საქმიანობაში სამეთვალყურეო საბჭოს, ხელმძღვანელი პირებისა და პერსონალის მიერ უნდა წარიმართოს. სამეთვალყურეო საბჭომ უნდა დაადგინოს სათანადო პოლიტიკა, რათა კონტროლის მიზნების მიღწევა უზრუნველყოს.

სუბიექტმა უნდა გაასაჭაროოს სისტემებისა და პროცესების აღწერა ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით, რომლის მიზანიც იქნება შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების შემოლება, შენარჩუნება და მონიტორინგი. აღნიშნული პროცესი შეიძლება წარმოდგენილ იქნას, როგორც მითითება საქმიანობის მიმოხილვაზე, გამეორების თავიდან აცილების მიზნით, თუ მმართველობის ანგარიშგების ამ ნაწილში წარმოდგენილია დეტალური ინფორმაცია ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული სისტემებისა და პროცესების შესახებ. ამავე დროს, წარმოდგენილი ინფორმაცია, ზემოაღნიშნული საკითხების გარდა, შესაძლებელია, მოიცავდეს ინფორმაციას უკვე არსებული შიდა კონტროლისა და პროცედურების შესახებ შემდეგ სფეროებში:

- რისკის ამოცნობა და შეფასება ფინანსური ანგარიშგების საიმედოობასთან დაკავშირებით;
- ფინანსური დაგეგმვა და მონიტორინგი;
- სუბიექტის თანამდებობის პირების როლი და მათი პასუხისმგელობა;
- საანგარიშგებო პერიოდის დახურვა კონსოლიდაციის პროცესის ჩათვლით (მაგალითად, დოკუმენტირებული პროცედურები, სახელმძღვანელოები, წვდომის უფლებები, დასტურები, ინფორმაციის შემოწმება/შეჯერება და სხვ.)
- ინფორმაციული ტექნოლოგიების ზოგადი კონტროლები (IT GCs), რომლებიც სუბიექტის სისტემებისა და პროგრამების მეშვეობით მიღებული ფინანსური ინფორმაციის სისრულესა და სიზუსტეს უზრუნველყოფენ.

აქციონერთა და აქციონერთა საერთო პრინციპების უფლებების და განხორციელების წარსებრობის მიმოხილვა

სუბიექტმა უნდა გაასაჭაროოს აქციონერების შეხვედრის შედეგები და მათი ძირითადი უფლებამოსილებები, რაც მოიცავს აქციონერების უფლებების აღწერას და

განხორციელების გზებს, აქციონერთა ძირითად შეთანხმებებს და სხვა პირდაპირ თუ ირიბ ურთიერთობებს მთავარ აქციონერებსა და სუბიექტს შორის. თუ სუბიექტს აქვს საკომუნიკაციო პოლიტიკა, რომელიც აქციონერებთან ეფექტური კომუნიკაციის ხელშეწყობას ემსახურება, მათ შორის ელექტრონული საშუალებებით, და ხელს უწყობს საერთო კრებაზე აქციონერთა ჩართულობას, ინფორმაცია ასეთი პოლიტიკის შესახებ უნდა გაჯაროვდეს.

ემართვალობითი ორგანოს და საგათვალყურეო საბჭოს შემაღებელობისა და ფუნქციონირების მიმოხილვა

სუბიექტმა უნდა გაასაჭაროოს ადმინისტრაციული, ხელმძღვანელი პირების (მათ შორის დამოუკიდებელი დირექტორების), სამეთვალყურეო ორგანოებისა და მათი კომიტეტების შემადგენლობა და საქმიანობა. ამასთან, საუკეთესო პრაქტიკად ჩაითვლება შემდეგი საკითხების გასაჭაროება: დამოუკიდებელ დირექტორთა დამოუკიდებლობის განმსაზღვრელი კრიტერიუმი, საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში გამართული საბჭოსა და კომიტეტის შეხვედრების რაოდენობა, იმ შეხვედრების რაოდენობა, რომელსაც თითოეული წევრი დაესწრო, დირექტორთა/საბჭოს წევრების მოკლე ბიოგრაფიები (CV), მათი თანამდებობაზე ყოფნის ვადა და რელევანტური პროცედურები საბჭოს საქმიანობის შესაფასებლად.

ემართვალობითი ორგანოს და საგათვალყურეო საბჭოს მიმოხილვა-ებული დივანსიფიკაციის პოლიტიკის მიმოხილვა

სუბიექტის კორპორაციული მართვის ანგარიშგება, იმ სუბიექტების გარდა, რომლებიც მეორე და მესამე კატეგორიის სუბიექტების კრიტერიუმებს აკმაყოფილებენ, უნდა მოიცავდეს მმართველობითი ორგანოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიმართ გამოყენებული დივერსიფიკაციის პოლიტიკის (ასაკის, სქესის, კვალიფიკაციისა და სხვა) მიმოხილვას, ინფორმაციას ამ პოლიტიკის მიზნების, გამოყენებული მეთოდებისა და შესაბამის პერიოდში მიღწეული შედეგების შესახებ. აღნიშნული პოლიტიკის არასებობის შემთხვევაში უნდა აღინიშნოს შესაბამისი მიზეზ(ებ)ი.

ესგალითი

დივანსიფიკაციის პოლიტიკაში უნდა იქნას განერილი ის პირობები, რომელთა შესრულებაც სუბიექტს მისთვის შესაფირისი დივანსი დივანსიფიკაციის უზრუნველყოფაში დაესმარჩა. ეს შეიძლება მოიცავდეს საბჭოს წევრები/ხელმისამართის პარტნერების შემთხვევაში კასახისახებალ პირები კალთა მინისალურ პროცედურ რეკორდების მისაღებასა და კალებს შორის ანაზღაურების კატეგორიაში თანასწორობის მისაღებად საჭირო სქემას და ა.შ

საკალდებულო სატანდარო შეთავაზების შემთხვევაში ჩატვირთვის მიზანის მიმღები მიმოხილვა

იმ შემთხვევაში, როცა სუბიექტის აქციები სავალდებულო სატენდერო შეთავაზების მოთხოვნის საგანს წარმოადგენს, კორპორაციული მართვის ანგარიშგებაში შემდეგი ინფორმაცია უნდა გასაჭაროვდეს:

- ა) პირდაპირი ან ირიბი (ერთი აქციონერის ან აქციონერთა ჯგუფის წევრების თანხმობა) მნიშვნელოვანი მონაწილეობა კაპიტალში;
- ბ) ინფორმაცია იმ აქციონერების შესახებ, რომლებიც ფლობენ სპეციალური კონტროლის უფლების მიმნიჭებელ აქციებს და ამ უფლების აღწერა;
- გ) ინფორმაცია ხმის მიცემის უფლების ნებისმიერი შეზღუდვის შესახებ, როგორიცაა ხმის უფლების შეზღუდვა აქციონერთათვის, რომლებიც ფლობენ გარკვეულ წილს ან ხმების გარკვეულ პროცენტს;
- დ) მმართველობის ორგანოების წევრების დანიშვნისა და ჩანაცვლების წესები, ასევე ინფორმაცია წესდებაში შესწორებების ტანის შესახებ;
- ე) ხელმძღვანელობაზე პასუხისმგებელი ორგანოს წევრების უფლებამოსილება.

1 კავშირის 1 ანგარიშგანა

სამართლებრივი მოთხოვნები

1 კავშირის 1 ანგარიშგანა მოიცავს:

- ა) 1 კავშირის საკითხებას;
- ბ) სუბიექტის ბიზნესმოდელის მიმოხილვას;
- გ) სუბიექტის საქმიანობის რისკების ანალიზს;
- დ) საქმიანობის ძირითად 1 კავშირის მაჩვენებლებს;
- ე) გამოყენებული პოლიტიკაბის აღწერას.

არაფინანსური საკითხები

სუბიექტების მიერ წარმოდგენილი არაფინანსური ანგარიშგება სულ მცირე უნდა მოიცავდეს გარემოს დაცვის, სოციალურ, დასაქმების, ადამიანის უფლებების დაცვის და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე სუბიექტის საქმიანობის განვითარების, შედეგებისა და მდგომარეობის ზეგავლენის დასადგენად აუცილებელ ინფორმაციას. ქვემოთ მოცემულია იმ არაფინანსური საკითხების არასრული ჩამონათვალი, რომლებიც სუბიექტმა მხედველობაში უნდა მიიღოს არაფინანსური ინფორმაციის გასაჯაროების დროს.

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები

მიზანშეწონილია, სუბიექტმა გაასაჯაროოს რელევანტური ინფორმაცია გარემოზე მიმდინარე ან შესაძლო გავლენაზე, რომელიც მისი საქმიანობიდანაა გამოწვეული. აგრეთვე, ინფორმაცია იმის თაობაზე, თუ როგორ შეუძლია არსებულ და მოსალოდნელ გარემოსდაცვით საკითხებს სუბიექტის განვითარებაზე, საქმიანობასა და მდგომარეობაზე გავლენის მოხდენა. აღნიშნული შეიძლება მოიცავდეს:

- ა) არსებით ინფორმაციას გარემოს დაბინძურების პრევენციისა და კონტროლის შესახებ;
- ბ) ენერგიის მოხმარებით გამოწვეულ ზემოქმედებას გარემოზე;
- გ) პირდაპირ და არაპირდაპირ ემისიებს ატმოსფეროში;
- დ) ბუნებრივი რესურსების (მაგ., წყალი, მიწა) გამოყენებასა და დაცვას, აგრეთვე მათთან დაკავშირებული ბიომრავალფეროვნების დაცვას;
- ე) ნარჩენების მართვას;
- ვ) პროდუქციისა და მომსახურების გამოყენებასთან, გაყიდვასთან და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებულ გარემოს დაცვით საკითხებს;
- ზ) ეკოლოგიურად უსაფრთხო პროდუქტებისა და მომსახურების განვითარებას.

მაგალითი

სუბიექტა შესაძლოა მხადვალობაში მიიღოს ისეთი არაფინანსური გარემოსდაცვითი საკითხები, როგორიცაა: ენერგოეფტარობა და ენერგოაუარობის გაუმჯობესება; ენერგომომართვა არაგანასლლებაზე არაგანასლლებაზე და ენერგომომართვაზე; მატრიცულ ტონებში CO₂ ეჭვივალებული სათავარი გაზის გამოყოფა და სათავარი გაზის მოცულობა; სხვა დამაბინძურებელი ეპისიდები (გაზომილი აბსოლუტური მნიშვნელობით და მოცულობის მიხედვით); ბანებრივი რესურსების მოპოვება; ზემოქმედება და დამოკიდებულება ბუნებრივ რესურსებსა და ბიომრავალფეროვნებაზე; ნარჩენების მართვა (გაზომილი გადამუშავების ნორმები).

სოციალური და ფასაქების საკითხები

მიზანშეწონილია, რომ სუბიექტმა გაასაჭაროოს არსებითი ინფორმაცია სოციალურ და დასაქმების საკითხებზე. ეს მოიცავს შემდეგს:

- ა) შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) ძირითადი კონვენციების იმ პლამენტაცია;
- ბ) თანასწორობის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული საკითხები, როგორიცაა გენდერული მრავალფეროვნება და თანაბარი მოპყრობა დასაქმებისა და პროფესიულ სფეროში (მათ შორის ასაკის, სქესის, სექსუალური ორიენტაციის, რელიგიის, შრომისუუნარობის, ეთნიკური წარმომავლობისა და სხვა შესაბამის საკითხებთან მიმართებით);
- გ) დასაქმების საკითხები, მათ შორის, დასაქმებისა და სამუშაო პირობები;
- დ) პროფესიული მომსახურებისა და სამუშაო პირობები;
- ე) ადამიანური კაპიტალის მართვა, მათ შორის რესტრუქტურიზაციის, კარიერული მენეჯმენტისა და შრომისუუნარიანობის მართვა, სამუშაო ანაზღაურების სისტემა, კვალიფიკაციის ზრდისკენ მიმართული ლონისძიებები;
- ვ) ჭანმრთელობა და უსაფრთხოება სამუშაო ადგილზე;
- ზ) ურთიერთობა მომხმარებლებთან (კლიენტებთან), მათ შორის, მომხმარებლის დაკმაყოფილება, ხელმისაწვდომობა, მომხმარბელთა ჭანმრთელობასა და უსაფრთხოებაზე შესაძლო ზემოქმედების მქონე პროდუქტები;
- თ) გავლენა სოციალურად დაუცველ მომხმარებლებზე;
- ი) სანდო მარკეტინგი (მარკეტინგი, რომელიც ითვალისწინებს საუკეთესო ინტერესებს მიმდინარე და გრძელვადიან პერსპექტივაში) და კვლევა;
- კ) საზოგადოებრივი ურთიერთობები, მათ შორის, ადგილობრივი ჯგუფების სოციო-ეკონომიკური განვითარება.

მაჩვენებელი

სუბიექტები სოციალურ და ფასაქების საკითხებზე შესაძლოა ისეთი ინფორმაცია გაასაჭაროოს, როგორიცაა: გენდერული მრავალფეროვნება და მრავალფეროვნების სხვა საკითხები; გენდერის მიხედვით დასაქმებული შვებულების უფლების მქონე დასაქმებულები; თანამდებობების მიმდინარე და გრძელვადიან პერსპექტივაში) და კვლევა; საზოგადოებრივი ურთიერთობები, მათ შორის, ადგილობრივი ჯგუფების სოციო-ეკონომიკური განვითარება.

აღმიანის უფლებების დაცვა

მიზანშეწონილია, წლიური ანგარიშგების ამ ნაწილში გასაჯაროვდეს არსებითი ინფორმაცია ადამიანის უფლებების კუთხით სუბიექტის საქმიანობიდან გამოწვეული არსობრივი და შესაძლო გავლენის შესახებ.

საუკეთესო პრაქტიკად ითვლება, როცა სუბიექტი გამოხატავს მზაობას აიღოს ადამიანის უფლებათა დაცვის ვალდებულება. აღნიშნული შესაძლოა გულისხმობდეს სუბიექტის მოლოდინებს თავისი ხელმძღვანელი პირებისგან, თანამშრომლებისა და ბიზნეს პარტნიორებისაგან ადამიანის უფლებების, მათ შორის, შრომის ძირითადი სტანდარტების დაცვის კუთხით. გასაჯაროებული ინფორმაცია შეიძლება ხსნიდეს იმას, თუ ვინ არის ამ უფლებების ადრესატი: მაგალითად, ბავშვები, ქალები, ადგილობრივი მოსახლეობა ან ჯუფები, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები, წვრილი მესაკუთრე ფერმერები და ა.შ. ასევე, დასაქმებულები, მათ შორის ისინი, ვინც დროებითი ხელშეკრულების საფუძველზე მუშაობენ, მიწოდების ჯაჭვი მომუშავე პირები, ქვეკონტრაქტორები, დასაქმებული მიგრანტები და მათი ოჯახები.

სუბიექტმა უნდა გაასაჯაროს არსებითი ინფორმაცია ადამიანის უფლებების დაცვის საკითხების სათანადო შესწავლის მიზნით განხორციელებული ლონისძიებების შესახებ, აგრეთვე, იმ პროცესებისა და შეთანხმებების თაობაზე, რომლებიც ადამიანის უფლებათა დარღვევების თავიდან ასაცილებლად ხორციელდება. ეს შეიძლება მოიცავდეს, მაგალითად იმას, თუ რამდენად თანხვედრაშია სუბიექტის მიერ მიწოდების ჯაჭვი სხვადასხვა საწარმოსთან დადებული ხელშეკრულებები ადამიანის უფლებების დაცვის საკითხებთან, აგრეთვე, როგორ ახორციელებს სუბიექტი ადამიანის უფლებებზე შესაძლო უარყოფითი ეფექტების მიტიგაციას და რომელ ადეკვატურ ზომებს მიმართავს ადამიანის უფლებების დარღვევის შემთხვევაში.

გაჩალითი

სუბიექტმა გასაძლოა გაასაჯაროს არსებითი ინფორმაცია შემდეგ საკითხებზე: ანდიკორუფციული პროცედურები, კორცეფური და სტანდარტები; კორუფციის რისკის შეფასები გამოყენებული პრიცენტით; შიდა კონტროლის კორცესი და რესურსები კორუფციისა და მექონიზმების აღსაკვთად; კორუფციის წილი და მიზანის გამოყენება; ანდიკორუფციული პროცედურების და მომენტურ ზომებს მიმართავს ადამიანის უფლებების დარღვევის შემთხვევაში.

კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები

სუბიექტმა შესაძლოა გაასაჭაროოს არსებითი ინფორმაცია კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებისა და ასეთი შემთხვევების თაობაზე. ამ ინფორმაციის გასაჭაროებისას, სუბიექტმა შესაძლოა გაითვალისწინოს ინფორმაცია ორგანიზაციის, მიღებული გადაწყვეტილებების, მართვის საშუალებებისა და კორუფციასთან ბრძოლისთვის გამოყოფილი რესურსების შესახებ.

ანგარიშგების ამ ნაწილში, სუბიექტმა შეიძლება გაასაჭაროოს ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ აფასებს კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლას, რა ზომებს იღებს შესაძლო საზიანო ეფექტების პრევენციისთვის და მიტიგაციისთვის, როგორ აკონტროლებს პროცესის ეფექტურობას და რა ფორმით ხდება შესაბამისი პირების ინფორმირება შიდა და გარე დონეზე.

მაგალითი

სუბიექტმა შესაძლოა გაასაჭაროოს არსებითი ინფორმაცია კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებისა და ასეთი შემთხვევების თაობაზე. ამ ინფორმაციის გასაჭაროებისას, სუბიექტმა შესაძლოა გაითვალისწინოს ინფორმაცია ორგანიზაციის, მიღებული გადაწყვეტილებების, მართვის საშუალებებისა და კორუფციასთან ბრძოლისთვის გამოყოფილი რესურსების შესახებ.

ანგარიშგების ამ ნაწილში, სუბიექტმა შეიძლება გაასაჭაროოს ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ აფასებს კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლას, რა ზომებს იღებს შესაძლო საზიანო ეფექტების პრევენციისთვის და მიტიგაციისთვის, როგორ აკონტროლებს პროცესის ეფექტურობას და რა ფორმით ხდება შესაბამისი პირების ინფორმირება შიდა და გარე დონეზე.

მიწოდების ჯაჭვი

თუ სუბიექტი რელევანტურად მიიჩნევს, უნდა გაასაჭაროოს არსებითი ინფორმაცია მიწოდების ჯაჭვთან დაკავშირებულ საკითხებზე, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს სუბიექტის საქმიანობის განვითარებაზე, მდგომარეობასა და შედეგებზე. აღნიშნული უნდა მოიცავდეს სუბიექტის მიწოდების ჯაჭვის შესახებ ზოგადი წარმოდგენის შესაქმნელად საჭირო ინფორმაციას, ასევე, განმარტებას, თუ რამდენად რელევანტურია არაფინანსური საკითხები, რომლებიც მიწოდების ჯაჭვის მართვის პროცესშია ჩართული.

თუ სუბიექტი ჩათვლის, რომ მოსალოდნელი მოვლენების ან მოლაპარაკებების პროცესში მყოფი საკითხების შესახებ დეტალური ინფორმაციის გასაჭაროებამ, შესაძლოა მნიშვნელოვნად დააზიანოს მისი ინტერესები, სუბიექტს გასაჭაროების მოთხოვნის შესრულება ნაკლებად საზიანო, შეჯამებული ინფორმაციის წარმოდგენით შეუძლია.

მაგალითი

სუბიექტმა შესაძლოა გაასაჭაროოს არსებითი ინფორმაცია მიწოდების ჯაჭვის მონიტორინგის შესახებ ქვემოთ ჩამოთვლილ საკითხებთან დაკავშირებით: შრომითი პრაქტიკა, მათ შორის, ბავშვთა შრომა, იძულვაბითი და რისკის შემცველი შრომა, ანაზღაურა, სახილის სამუშაო პირობები (მათ შორის, მშენებლობის უსაფრთხოება, დამცავი აღჭურვილობა), მუშავის ანართობი; ადამიანებით ვაჭრობა და ადამიანის უფლებების დაცვასთან დაკავშირებული სხვა საკითხები; გაზის გამოყოფა და სხვა სახის ფილისა და გარემოს დაზიანება; ტყეების ჩახვა და სხვა ბიომრავალფაროვნებასთან დაკავშირებული რისკები. ასევე, სუბიექტის გავლენა მომოწვევლებზე, მაგალითად, მისი გადახდის პირობები და გადახდის საშუალო პაროლები.

საშიში მინერალები

თუ ეს საკითხი რელევანტურია, უნდა გასაჭაროვდეს მაღალი რისკის მქონე ტერიტორიებიდან კალის, ტანტალის, ვოლფრამისა და ოქროს უსაფრთხო მიწოდების საკითხის სუბიექტის მიერ სათანადო შესწავლასთან დაკავშირებული ინფორმაცია.

სუბიექტმა შეიძლება გაასაჭაროოს საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები, რომლებიც დაკავშირებულია იდენტიფიცირებული რისკების ბუნებასა და რაოდენობასთან, ასეთი რისკების პრევენციისა და მიტიგაციისთვის მიღებულ ზომებთან.

სუბიექტის პიზნესმოდელის მიმოხილვა

პიზნესმოდელი აღწერს, როგორ ქმნის და ინარჩუნებს სუბიექტი ღირებულებას გრძელვადიან პერსპექტივაში საკუთარი პროდუქციითა და მომსახურებით. პიზნესმოდელი საწარმოს საქმიანობის თავისებურებას და სტრუქტურის რელევანტურობას ასახავს სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელებისას მის მიერ დანახარჯების პროდუქციად გარდაქმნის პროცესის აღწერით.

პიზნესმოდელის აღწერისას, სუბიექტმა შეიძლება წარმოადგინოს განმარტებები შემდეგი საკითხების შესახებ: პიზნესგარემო; ორგანიზაცია და სტრუქტურა; ბაზარი, სადაც იგი საქმიანობს; მიზნები და სტრატეგიები; ძირითადი ტენდენციები და ფაქტორები, რომლებმაც შეიძლება სუბიექტის მომავალ განვითარებაზე მოახდინონ გავლენა.

სუბიექტმა შესაძლოა აღწეროს თავისი პიზნესმოდელი ნათელი, გასაგები ენით და ფაქტებზე დაყრდნობით, მაგრამ თავი უნდა შეიკავოს სარეკლამო ხასიათის ან ტენდენციური არაარსებითი ინფორმაციის გასაჭაროებისაგან, რათა დაინტერესებულმა პირებმა ყურადღება არ გადაიტანონ არსებითი ინფორმაციიდან. სუბიექტმა თავისი პიზნესმოდელი და ძირითადი ტენდენციები შეიძლება ახნას საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლების გამოყენებით. სუბიექტმა ასევე, შეიძლება აღნიშნოს, თუ როდის მოხდა არსებითი ცვლილებები მის პიზნესმოდელში საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში.

მაგალითი

სუბიექტები შეიძლება გასაჯოროს ინფორმაცია, რომელიც შეახება:

- დამზადებულ პროცესების და იმას, თუ რამდენად შეასაბამება მომზარებელების საჭიროებებს;
- იმას, თუ როგორ შეადგება ეს პროცესი, რა ხდის მის წარმოებას უსაფრთხოების და კონკურენციის;
- იმ პაზრის მახასიათებლებს, რომელზეც სუბიექტი საჭიროა და ამ პაზრის განვითარების შესაძლებლობებას.

სუბიექტის საჭიროების რისკების ანალიზი

არაფინანსური ანგარიშგება უნდა შეიცავდეს სუბიექტის საჭირობის რისკების ანალიზს, რაც საჭიროების შემთხვევაში, მოიცავს სუბიექტის ბიზნესურთიერთობებს, სამართლებრივი მოთხოვნებით გათვალისწინებულ საკითხებზე პროდუქციის ან/და მომსახურების შესაძლო უარყოფით ზეგავლენას და სუბიექტის მიერ გამოყენებული რისკების მართვის მეთოდებს.

სუბიექტმა უნდა გაასაჭაროოს ინფორმაცია ძირითადი რისკებისა და მათი მართვისა და მიტიგაციის შესახებ. აღნიშნული რისკები შესაძლოა დაკავშირებული იყოს სუბიექტის მიერ განხორციელებულ ოპერაციებთან, პროდუქციასთან ან მომსახურებასთან, მიწოდების ჯაჭვთან და საჭირო ურთიერთობებთან ან სხვა საკითხებთან.

ანგარიშგება უნდა მოიცავდეს ძირითადი რისკების შესახებ ინფორმაციას მოკლე, საშუალო და გრძელვადიან პერიოდში. მიზანშეწონილია, სუბიექტმა განმარტოს, როგორ შეიძლება ძირითადმა რისკებმა გავლენა მოახდინოს მის ბიზნესმოდელზე, ოპერაციებზე, ფინანსურ შედეგებსა და სხვა სახის საჭირობაზე.

ანგარიშგების ეს ნაწილი უნდა მოიცავდეს არსებით ინფორმაციას ძირითადი რისკების გამოვლენისა და შეფასების კუთხით, მიუხედავად იმისა, ასეთი რისკები წარმოიშობა სუბიექტის გადაწყვეტილებების, ქმედებების, თუ გარე ფაქტორების ზემოქმედების შედეგად. სუბიექტის გასაჭაროებული ინფორმაცია, საჭიროების შემთხვევაში, უნდა შეიცავდეს არსებითად საჭირო ინფორმაციას მიწოდების ჯაჭვისა და ქვეკონტრაქტორების შესახებ. ანგარიშგება აგრეთვე უნდა მოიცავდეს არსებითად საჭირო ინფორმაციას იმის თაობაზე, თუ როგორ ახერხებს სუბიექტი ძირითადი რისკების მართვასა და მიტიგაციას.

მიზანშეწონილია, სუბიექტმა ახსნას საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ისეთი არსებითი ცვლილება, რომელიც ძირითად რისკებს უკავშირდება, ასევე, ინფორმაცია ასეთი რისკების მართვის მეთოდზე.

მაგალითი

სუბიექტები შესაძლოა გაასაჯაროოს ასახვითი იფორმაცია იმ რისკების შესახებ, რომელიც გაიძლება გამოვლენილი იყოს სუბიექტის მიწოდებისა და ქვეაღნისაჲების აუზში აღმართის უფლებების, მოვლენისა და გარემოს დაცვის საჭიროებით. სუბიექტები შესაძლოა გაასაჯაროოს იფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ მართავს აღმოჩენას რისკების შესაძლო ურთყოფით გავლენას.

საქმიანობის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

წლიური ანგარიშგების ამ ნაწილში უნდა გასაჭაროვდეს არაფინანსური საკითხები, რომლებიც შეიძლება წარმოდგენილი იყოს როგორც თხრობითი ფორმით, ასევე მაჩვენებლებით (საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები).

საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები უნდა შეესაბამებოდეს სუბიექტის შიდა მართვისა და რისკების შეფასების პროცესში ფაქტობრივად გამოყენებულ პარამეტრებს, რაც უზრუნველყოფს გასაჭაროებული ინფორმაციის რელივანტურობასა და სანდოობას. მაღალი ხარისხის და ფართოდ გავრცელებული საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლების (მაგალითად, სუბიექტის სამოქმედო სექტორში ან სპეციფიკურ არაფინანსურ საკითხებზე ფართოდ გამოყენებადი პარამეტრები) გასაჭაროებამ შეიძლება გაამარტივოს სუბიექტის შედარება სხვა, განსაკუთრებით იმავე სექტორში ან იმავე ღირებულებათა ჯაჭვში არსებულ საჭარმოებთან.

სუბიექტმა უნდა გაასაჭაროოს საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები, რომლებიც აუცილებელია მისი საქმიანობის განვითარების, მდგომარეობისა და გავლენების გასაგებად. შედეგების ზოგიერთი ძირითადი მაჩვენებელი შესაძლოა სასარგებლო აღმოჩნდეს სუბიექტების ფართო სპექტრისთვის მაშინ, როცა შედეგების სხვა ძირითადი მაჩვენებლები კონკრეტული სექტორის მდგომარეობასთან და პირობებთანაა დაკავშირებული. სუბიექტმა ხელი უნდა შეუწყოს საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლების გასაჭაროებას, როგორც ზოგად, ისე დარგობრივ ჭრილში. სპეციფიკური გარემოებების, ასევე, ინვესტორებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეების ინფორმაციული საჭიროებების გათვალისწინებით, სუბიექტმა სამართლიანი და დაბალანსებული ხედვა უნდა წარმოადგინოს, რაც საკუთრებულთაო, დარგობრივი და სუბიექტისთვის სპეციფიკური საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლების გამოყენებით მიიღწევა.

მიიჩნევა, რომ საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ინფორმაციის დასაკავშირებლად ეფექტური საშუალებაა, რაც შესაძლებელს ხდის სუბიექტმა დაბალანსებული და ყოვლისმომცველი ხედვა წარმოადგინოს.

საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები გამოყენებულ უნდა იქნას თანმიმდევრულად ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რათა უზრუნველყოს სანდო ინფორმაციის მოწოდება სუბიექტის განვითარებასა და ტენდენციებზე. საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები, შესაძლოა, დროთა განმავლობაში, ბიზნეს ან ტექნიკური მიზეზების გამო შეიცვალოს, რა შემთხვევაშიც სუბიექტმა უნდა ახსნას ცვლილების მიზეზი. საჭიროების შემთხვევაში, სუბიექტმა შეიძლება თავიდან განიხილოს წინა პერიოდების ინფორმაცია და ნათლად და ეფექტურად ახსნას ძირითადი მაჩვენებლების ცვლილების გავლენა.

სუბიექტმა შესაძლოა განიხილოს მონაცემთა შეგროვების პროცესი, მეთოდოლოგია და სტრუქტურა და წარმოადგინოს გასაჯაროებული საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლების ანალიზი. ასევე, განმარტოს, მაგალითად, რის გამო გაიზარდა ან შემცირდა საანგარიშგებო პერიოდში საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები, აგრეთვე, როგორ შეიძლება ასეთი მაჩვენებლების განვითარება მომავალში. სუბიექტმა შესაძლოა წარმოადგინოს საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები მიზნების, ადრიდნელი შედეგების ან სხვა საწარმოებთან შედარების კონტექსტში.

გამოყენებული პოლიტიკების აღწერა

ანგარიშგების ეს ნაწილი შეიცავს განხორციელებული პოლიტიკების აღწერას, რომელიც არაფინანსურ საკითხებთან არის დაკავშირებული, მათ შორის, ამ საკითხების სათანადო შესწავლის მიზნით ჩატარებული ლონისძიებების აღწერას.

სუბიექტმა უნდა გაასაჯაროოს არსებითი ინფორმაცია, რომელიც თავისი პოლიტიკის სამართლიან ხედვას ასახავს. მან შეიძლება წარმოადგინოს განმარტებები, რომელიც ეხება ძირითად არაფინანსურ საკითხებთან მიმართებით გამოყენებულ მიზგომებსა და სუბიექტის ძირითად მიზნებს, ასევე იმას, თუ როგორ აპირებს ამ მიზნებისა და გეგმების განხორციელებას. ნებისმიერი განმარტება უნდა მოიცავდეს მონაცემებს სუბიექტის სპეციფიკური გარემოებების შესახებ. ამ განმარტებით შენიშვნებში საწარმომ შეიძლება ახსნას მისი ხელმძღვანელი პირების და საბჭოს პასუხისმგებლობა და მიღებული გადაწყვეტილებები; ასევე, თუ როგორია რესურსების გადანაწილება მიზნებთან მიმართებაში, რისკების მართვა და მოსალოდნელი შედეგები.

ესები

სუბიექტის შესაძლოა გაასაჯაროოს ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ ვინ არის მის ორგანიზაციალ და მართვალობით სტრუქტურაში პასუხისმგებელი პირი აონლაინ პოლიტიკის, მაგალითად, პლიატფორმაზე განვითარებული საკითხების შესახებ, ან განმარტებით შენიშვნებში საწარმომ შეიძლება ახსნას მისი ხელმძღვანელი პირების და საბჭოს პასუხისმგებლობა და მიღებული გადაწყვეტილებები; ასევე, თუ როგორია რესურსების გადანაწილება მიზნებთან მიმართებაში, რისკების მართვა და მოსალოდნელი შედეგები.

სათანადო შესწავლის პროცესი შეეხება სუბიექტის პოლიტიკებს, რისკების მართვასა და შედეგებს. აღნიშნული პროცესები ხორციელდება სუბიექტის მიერ, რათა დარწმუნდეს, რომ უზრუნველყოფილია კონკრეტული მიზნების მიღწევა (მაგალითად, იმის საჩვენებლად, რომ ნახშირბადის გამონაბოლქვი ნაკლებია კონკრეტულ დონეზე ან მიწოდების ჯაჭვში ადგილი არ აქვს ადამიანებით გაჭრობას). სათანადო შესწავლა ხელს უწყობს მიმდინარე და შესაძლო უარყოფითი ეფექტების იდენტიფიცირებას, თავიდან აცილებასა და მიტიგაციას.

სუბიექტმა უნდა წარმოადგინოს არსებითი განმარტებები საკითხების სათანადო შესწავლის მიზნით განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ, მათ შორის, სადაც რელევანტური იქნება, მისი მომწოდებლებისა და ქვეკონტრაქტორების ჯაჭვის სათანადო შესწავლის შესახებ. გარდა ამისა, სუბიექტმა შეიძლება გაასაჭაროოს ინფორმაცია აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით მიღებული გადაწყვეტილებების შესახებ, აგრეთვე, თუ როგორ მიმდინარეობს მუშაობის პროცესი უარყოფითი ეფექტების თავიდან აცილებისა და მიტიგაციის კუთხით. სუბიექტმა შესაძლოა გაასაჭაროოს არსებითი ინფორმაცია დასახული მიზნებისა და მიღწეული პროგრესის შესახებ.

მაგალითი

სუბიექტმა შესაძლოა გაასაჭაროოს ინფორმაცია თავისი პოლიტიკას შესახებ, რომელიც მიზნად ისახავს საჭიში ქიმიური ნივთიარებების და ბიოციდებების გამოყენების თავიდან აცილებას. მან, ასევე, გასაძლოა გაასაჭაროოს ინფორმაცია თავისი პოლიტიკის შესახებ, რომელიც მიზნად ისახავს უსაფრთხო ალტერნატივების ძიებას, განვითარებასა და გამოყენებას. სუბიექტმა შეიძლება განვითაროს, თუ როგორ აფასებს მის მიერ გამოყენებული ქიმიური ნივთიარებების სარისსს, უსაფრთხოებასა და გარემოზე ზემოქმედებას, აგრეთვე, ააგრძელოს მიმდინარეობის მომსახურებას (მაგალითად, ეტიკეტისა, შეფარვისა და ა.შ.). სუბიექტმა შესაძლოა გაასაჭაროოს ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული პოლიტიკას.

სუბიექტს შეუძლია განმარტოს საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ძირითადი პოლიტიკებისა და გარკვეული საკითხების სათანადო შესწავლის კუთხით განხორციელებული ნებისმიერი არსებითი ცვლილება. ცვლილებების არარსებობის შემთხვევაში, სუბიექტმა უნდა წარმოადგინოს ნათელი და დასაბუთებული ახსნა აღნიშნულთან დაკავშრებით. ამავდროულად, თუ სუბიექტს არ გააჩნია პოლიტიკა ზემოთ ჩამოთვლილი საკითხების მიმართ, საჭიროა არაფინანსურ ანგარიშგებაში ნათელი და დასაბუთებული განმარტების შეტანა.

არაფინანსური საკითხების მიმართ გატარებული პოლიტიკის შედეგები

არაფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ინფორმაციას განხორციელებული კომპლექსური პროცედურებისა და გატარებული პოლიტიკის შედეგების შესახებ.

სუბიექტმა უნდა წარმოადგინოს მის მიერ გატარებული პოლიტიკის შედეგების სასარგებლო, სამართლიანი და დაბალანსებული ხედვა. სუბიექტის მიერ გასაჭაროებული არაფინანსური ინფორმაცია უნდა დაეხმაროს ინვესტორებსა და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს, სწორი წარმოდგენა შეიქმნან სუბიექტის საქმიანობაზე.

შესაბამისმა ინფორმაციამ გატარებული პოლიტიკის შედეგების შესახებ შესაძლოა დაინტერესებულ პირებს სუბიექტის ძლიერ მხარეებსა და მის მდგრადობაზე სასარგებლო ინფორმაცია მიაწოდოს. არაფინანსური ანგარიშგება ყოვლისმომცველად და ლაკონიურად უნდა ასახავდეს ინფორმაციას ოპერაციებისა და საქმიანობის შედეგების შესახებ.

სუბიექტმა შესაძლოა ახსნას ურთიერთკავშირი ფინანსურ და არაფინანსურ შედეგებს შორის და, საჭიროების შემთხვევაში, წარმოადგინოს მითითება წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და მათ შესახებ დამატებითი განმარტებები. შედეგების ანალიზი უნდა შეიცავდეს რელევანტური არაფინანსური საქმიანობის ძირითად მაჩვენებლებს. სუბიექტებს შეუძლიათ გაასაჭაროონ შედეგების ისეთი ძირითადი მაჩვენებლები, რომლებსაც როგორც მონიტორინგისა და შეფასების, ასევე სხვა საწარმოებსა და სექტორს შორის შედარების საჩვენებლად ყველაზე სასარგებლოდ მიიჩნევენ. საჭიროების შემთხვევებში, სუბიექტები აგრეთვე უზრუნველყოფენ ამ ინფორმაციის წარდგენასა და განმარტებას სამეწარმეო მიზნებსა და კრიტერიუმებთან მიმართებით.

ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირები

სამართლებრივი მოთხოვნები

სუბიექტის მართვალის მოგანოს და სამართლური საბჭოს წევრები ერთობლივად არიან პასუხისმგებელები "გადატაციული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" სამართვალოს კანონის შესაბამისად ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე.

სუბიექტებმა უნდა გაითვალისწინონ, რომ მმართველობის ორგანოს და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები (მათ შორის დამოუკიდებელი დირექტორები) ერთბლივად არიან პასუხისმგებელები წლიური ანგარიშის მომზადებასა და სამსახურში წარდგენაზე.

ლიქსიაონი

სამსახური - ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის
სამსახური - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო
საქვეუწყებო დაწესებულება.

სუბიექტი - საქართ სამართლის და კერძო სამართლის იურიდიული პირები, გარდა
საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული საბიუჯეტო ორგანიზაციისა და
საქართველოს ეროვნული ბანკისა, სხვა ქვეყნის საწარმოს ფილიალი, ინდივიდუალური
მეწარმე, თუ ისინი აკმაყოფილებენ მესამე, მეორე და პირველი კატეგორიის საწარმოების
შემოსავლის, ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენებული აქტივების და დასაქმებულთა
რაოდენობის კრიტერიუმებს.

წლიური ანგარიშგება - ერთიანი დოკუმენტი, რომელიც მოიცავს სუბიექტის როგორც
ფინანსურ, ისე მმართველობის ანგარიშგებას.

საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები (KPIs) - სუბიექტის ხელმძღვანელი პირების მიერ
გამოყენებული რაოდენობრივი მაჩვენებლები, რომლითაც ფასდება ძირითადი რისკები,
ასევე სუბიექტის განვითარება დასახულ მიზნებთან მიმართებით ან ხდება სუბიექტის
განვითარების, საქმიანობის ან მდგომარეობის მონიტორინგი.

ძირითადი რისკები - რისკი ან რისკების კომბინაცია, რომელსაც მნიშნელოვანი გავლე-
ნის მოხდენა შეუძლია სუბიექტის საქმიანობაზე, სამომავლო პერსპექტივებზე ან რეპ-
უტაციაზე. ეს შესაძლოა მოიცავდეს ისეთ რისკებს, რომლებიც ეხება ბიზნეს მოდელს,
სამომავლო საქმიანობას, გადახდისუნარიანობას ან ლიკვიდობას.

დაინტერესებული მხარეები - უკვე არსებული/მომავალი პარტნიორები/აქციონერები,
ინვესტორები, ასევე, მიმწოდებლები, დეპოზიტარები, გამსესხებლები და სხვა კრედი-
ტორები.

საპასუხო შესრულება - აქციების შეძენის ან გასხვისების სანაცვლოდ გადახდილი ფუ-
ლადი ან არაფულადი სარგებელი.

ინტელექტუალური კაპიტალი - იდეების, უნარ-ჩვევებისა და ცოდნის ერთობლიობა,
რომელიც შეიძლება საწარმომ გამოიყენოს სარგებლის მომტანი მიზნებისთვის და რომე-
ლიც მნიშვნელოვანია საწარმოს პროდუქციის ან მომსახურების განვითარების კუთხით.

ორგანული ზრდა - სუბიექტის ზრდა საკუთარი რესურსებით სხვა საწარმოსთან შერწყ-
მის ან სხვა საწარმოს წილის/აქციების გარეშე.

ნომინაციის კომიტეტი - საწარმოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან შემდგარი
კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია ხელმძღვანელი პირების კანდიდატთა შერჩე-
ვა-შეფასებაზე.

ანაზღაურების კომიტეტი - საწარმოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან შემდგარი
კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია ხელმძღვანელ პირთა ანაზღაურების და სამო-
ტივაციო სისტემის შექმნასა და ფუნქციონირებაზე.

მიწოდების ჯაჭვი - მიწოდების ჯაჭვი არის სუბიექტსა და მომწოდებლებს შორის არსებული
ქსელი, რომელიც პროდუქტის/მომსახურების მომხმარებლამდე მიტანას უზრუნველყოფს.

რისკის მიტიგაცია - რისკის მისაღებ ზღვრამდე შემცირების უზრუნველყოფის
ლონისძიებები.

სახელმძღვანელო შემუშავებულია შემდეგ წყაროებზე დაყრდნობით:

- დიდი ბრიტანეთის ფინანსური ანგარიშგების საბჭოს (FRC) მიერ მიღებული „სახელმძღვანელო სტრატეგიული ანგარიშის შესახებ“(2014);
- ევროკომისიის მიერ მიღებული „სახელმძღვანელო არაფინანსური ანგარიშგების შესახებ“.
- ფასს-ის პრაქტიკული სახელმძღვანელო (ხელმძღვანელობის ანგარიში);
- სახელმძღვანელო არაფინანსური ანგარიშგების შესახებ (არაფინანსური ინფორმაციის მომზადების მეთოდოლოგია)

ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური განსაკუთრებულ მაღლობას უხდის მსოფლიო ბანკის წარმომადგენელს, ქალბატონ ირინა გორდელაძეს, ასევე, საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის, საქართველოს ეროვნული ბანკის, დამოუკიდებელ დირექტორთა ასოციაციის, საქართველოს საფონდო ბირჟისა და კერძო სექტორის წარმომადგენლებს სახელმძღვანელოს შემუშავების პროცესში შეტანილი წვლილისთვის.

სახელმძღვანელო ნარმოადგენს განმარტებით ორგანიზაცის და არ გუარის
საკალებების იურიდიული ძალა, სამსახური პასუხისმგებლობას ისენის მესამე
პირების წინაშე ნაბისმიერი სახის დანაკარგვა და ზიანზე, გზამავლების
შინაგასა და კანონმდებლობას შორის სხვაობის არსებობის გამოხვავი,
გამოიყენება კანონმდებლობის დოკუმენტი.

დასახელება: ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშგებისა და აუდიტის
ზედამხედველობის სამსახური
მისამართი: ქ.თბილისი, მერაბ ალექსიძის N1
ტელ: +(995 32) 226 22 26
ელ.ფოსტა: info@saras.gov.ge
www.saras.gov.ge